

N. HRUSHTSHEV
LOPPULAUSUNTO
NKP:n XXII EDUSTAJAKOKOUKSESSA

LOKAKUUN 27 pñä 1961

Toverit edustajat!

Puolueen Keskuskomitean toimintaselostuksen ja Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ohjelmaa koskevan alustuksen käsittely on päättynyt; käsittely oli poliittiselta tasoltaan korkeaa. Tällä puhujakorokkeella ovat esiintyneet monet kokouksen edustajat. Mitä heidän puheenvuoroistaan voidaan sanoa? Luullakseni olette samaa mieltä kanssani siitä, että jokaista niistä voitaisiin tavallaan sanoa puolueelle tehdyksi raportiksi, tilitykseksi. Kaikki, jotka astuivat tälle puhujakorokkeelle, puhuivat siitä, mikä liikuttaa mieltä eniten, tärkeimmästä, mitä on tehty ja mitä on tehtävä. Puheiden perussävynä oli järkkymätön usko kommunismin voittoon. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Kaikki puhujat hyväksyivät yksimielisesti niin Keskuskomitean poliittisen linjan ja käytännöllisen toiminnan kuin myös puolueemme ohjelman — kommunismin rakentamisen ohjelman luonnoksen. XXII edustajakokous osoittaa mitä selvimmin, että leniniläinen puolueemme on yhtenäinen ja koko neuvostokansa on liittynyt sen ympärille. (Suosionosoituksia.)

XXII edustajakokous on koko työllään osoittanut olevansa järkähtämättömän uskollinen XX edustajakokouksen määrittelemälle puolueemme linjalle. (Suosionosoituksia.) Nyt on käynyt entistä ilmeisemmäksi, että poistamalla kaikki yksilönpalvontakauden jätteet XX edustajakokous aloitti uuden sivun puolueemme historiassa ja vai-

kutti suotuisasti maamme ja koko maailman kommunistisen ja työväenliikkeen kehitykseen. (Suosionosoituksia.)

Edustajakokouksemme huomion keskiönä on puolueen ohjelma, kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen ohjelma. Kaikki tällä puhujakorokkeella puhuneet kokousedustajat hyväksyivät Keskuskomitean esittämän ohjelmaluonnoksen ja käsittelivät asiallisesti kysymyksiä, jotka koskevat ohjelman konkreettista käytännöllistä toteuttamista. He ilmaisivat varmana vakaumuksenaan, että uusi ohjelma toteutetaan menestyksellisesti ja neuvostoihmiset ovat valmiit uhraamaan kaikki voimansa sen hyväksi, jotta puolueemme kolmas ohjelma täytettäisiin yhtä menestyksellisesti kuin on täytetty ensimmäinen ja toinen ohjelma. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Ohjelmamme voima ja elinkykyisyys on neuvostoihmisten uhrautuvassa työssä. Kuinka suurta iloa ja ylpeyttä tunnemekaan kuunnellessamme sellaisten mainioiden uudentajien kuin Valentina Gaganovan, Aleksandr Koltshikin, Maria Rozhnevan, Vasili Kavunin, Vasili Smirnovin, Aleksandr Gitalovin ja monien muiden puheita. Kuinka suurta aloiteteisuutta, kekseliäisyyttä, taitavuutta ja sitkeyttä paras väkemme osoittaakaan työssä täyttääkseen velvollisuutensa synnyinmaata ja kansaa kohtaan. Miljoonat sellaiset uudentajat ovatkin neuvostoyhteiskuntamme parhaimmisto ja ylpeys. (Suosionosoituksia.)

Nyt on erittäin tärkeää, että jokaisessa tehtaassa ja jokaisella rakennustyömaalla, jokaisessa kollektiivitaloudessa ja neuvostotilalla kaikki työntekijät pyrkisivät kaikin voimin täyttämään ja ylittämään tuotantosuunnitelmat. Mitä korkeampi on työn tuottavuus ja mitä parempaa on laatu, sitä enemmän luodaan arvoja; mitä enemmän tulee olemaan arvoja, sitä nopeimmin askelin neuvostokansa kulkee suureen päämääräänsä, rakentaa kommunistisen yhteiskunnan. (Suosionosoituksia.)

Kokouksessamme ovat puhuneet kaikkien tasavaltojen

sekä maamme monien aluepiirien ja alueiden edustajat — puolue- ja neuvostotyöntekijät, teollisuuden ja maatalouden parhaat työntekijät, mainiot majakkamme, kuten kuvaannollisesti sanotaan; puheenvuoroja ovat käyttäneet tiedemiehet, kirjallisuus- ja taidealan toimihenkilöt, maineikkaiden asevoimiemme edustajat.

Edustajat ovat lausuneet mielipiteensä kommunistisen rakennustyön peruskysymyksistä. He ovat puhuneet kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luomisen teistä ja keinoista; teollisuuden ja maatalouden jatkuvan kehityksen ajankohtaisista kysymyksistä; tieteen, kulttuurin, opetustyön, taiteen ja kirjallisuuden yhä suuremman nousun mahdollisuuksista maassamme; uuden, kommunistisen yhteiskunnan ihmisen muovaamista koskevista kysymyksistä — edustajakokouksessa on käsitelty kaikkia näitä kysymyksiä syvällisesti ja monipuolisesti. Nyt, XXII edustajakokouksessa, näemme entistä selvemmin, että kommunismin rakentamisesta on tullut puolueen käytännöllinen tehtävä, koko neuvostokansan asia. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Edustajien puheille on luonteenomaista syvälinen periaatteellisuus, asiallisuus ja leppymätön suhtautuminen epäkohtiin. Toverit ovat kiinnittäneet aivan oikein huomiota siihen, että on kehitettävä kaikin keinoin neuvostoyhteiskunnan tuotantovoimia, parannettava tuotannon suunnittelua ja järjestelyä, taloudenhoitomenetelmiä ja käytettävä oikealla tavalla voimavaroja teollisuudessa ja maataloudessa. He ovat tehneet ehdotuksia, joiden perusajatuksena on se, että on saatava mahdollisimman paljon taloudellista hyötyä mahdollisimman pienin työn kulutuksin.

KK:n toimintaselostusta ja ohjelman luonnosta käsiteltäessä herätettiin tärkeitä kansantalouden johtotoiminnan jatkuvaa parantamista koskevia kysymyksiä. Edustajakokous on osoittanut puolueen hyväksyvän yksimielisesti toimenpiteet, joihin Keskuskomitea ja hallitus ovat tällä alalla viime vuosina ryhtyneet. Yleistä kannatusta on saanut osakseen mm. talouspiirien muodostaminen ja kansantalous-

neuvostojen toiminnan yhdenmukaistamis- ja suunnittelu-neuvostojen järjestäminen yhdistetyissä talouspiireissä.

Kokouksemme edustajat ovat hyväksyneet yksimielisesti myös toimenpiteet, joihin puolueen Keskuskomitea ja hallitus ovat viime vuosina ryhtyneet maatalouden alalla.

Olemme kuulleet täällä paljon mainioita ja rikassisältöisiä puheita. Edustajakokouksessa tehdyt erilaisia talouden, tieteiden ja kulttuurin kehittämisen kysymyksiä sekä neuvostoimien työtä ja elämää koskevat ehdotukset ansaitsevat kaikkinaista kannatusta. On vaikea edes luetella kaikkia käsittelyn kulussa tehtyjä arvokkaita ehdotuksia.

Toveri Keldysh esimerkiksi korosti aivan oikein, että talouspiireissä ja liittotasavalloissa on ryhdyttävä järjestämään yhdistettyjä tieteellisiä tutkimuslaitoksia.

Toveri Rozhneva herätti kysymyksen naisten yötyövuorojen lakkauttamisesta. Se on suuri kysymys. Sen täydellinen ratkaiseminen, kuten itse käsitätte, vaatii aikaa ja välttämättömiä edellytyksiä. Keskuskomitea ja hallitus käsittelevät tämän kysymyksen ja tekevät kaiken voitavansa sen ratkaisemiseksi. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toveri Gitalov korosti aivan oikein, että on tehtävä todella laajasti tunnetuksi maataloustöiden täyskoneellistamisesta saatua kokemusta.

Keskustelun aikana edustajakokouksessa tehtiin useita muitakin tärkeitä ehdotuksia. Näiden ehdotusten toteuttaminen on epäilemättä edistävä ratkaistavanamme olevien tehtävien menestyksellistä suorittamista. Keskuskomitean, Ministerineuvoston sekä paikallisten puolue- ja neuvostolinten tulee perehtyä huolellisesti näihin ehdotuksiin ja ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Toverit! Edustajakokouksessamme ovat läsnä miltei maailman kaikkien kommunististen ja työväenpuolueiden valtuuskunnat. Puheet, joita rakkaat vieramme ovat pitäneet tällä puhujalavalla, sekä edustajakokouksen saamat veljespuolueiden tervehdykset kuvastavat maailman kommunistisen liikkeen rivien suurta yhtenäisyyttä ja vahvistavat jälleen, että kaikki marxilais-leniniläiset puolueet hyväksyvät

puolueemme leniniläisen politiikan ja kannattavat sitä. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Sallikaa lausua edustajakokouksen, koko puolueemme ja neuvostokansan nimessä lämpimät ja sydämelliset kiitokset maailman kommunistisille ja työväenpuolueille siitä korkeasta arviosta, jonka ne ovat antaneet Neuvostoliiton kommunistisen puolueen toiminnasta ja merkityksestä kansainvälisessä kommunistisessa ja työväenliikkeessä, luottamuksesta, jota ne ovat osoittaneet puolueellemme, sekä siitä, että ne toivottavat meille menestystä uuden ohjelmamme toteuttamisessa. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Haluamme vakuuttaa teille, rakkaat ulkomaiset toverimme ja veljemme, että Neuvostoliiton kommunistinen puolue tulee edelleenkin kantamaan korkealla marxisin-leninisin suurta lippua ja rakentamaan entistä tarmokkaammin kommunismia, jossa tulevat vallitsemaan kaikkien kansojen Rauha, Työ, Vapaus, Tasa-arvoisuus, Veljeys ja Onni. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Sosialistisen leirin maiden kommunististen ja työväenpuolueiden johtohenkilöiden puheet edustajakokouksessamme osoittivat veljespuolueiden olevan yksimielisesti vuosien 1957 ja 1960 julkilausumien kannalla. Sosialistinen leiri on osoittanut jälleen, että sen rivit ovat yhtenäiset ja että maailman sosialismin voimat ovat kasvaneet ja liittyneet lujasti yhteen. (Suosionosoituksia.)

Kahdeksankymmenen marxilais-leniniläisen puolueen valtuuskunnan osallistuminen XXII edustajakokoukseen ja puheet, joita niiden edustajat ovat täällä pitäneet, kuvastavat kansainvälisen kommunistisen ja työväenliikkeen sekä kansallisen vapausliikkeen mahtavaa nousua ja kaikkien maiden kommunistien järkähtämätöntä uskollisuutta proletaarisen internationalismin periaatteille, jotka Marx, Engels ja Lenin ovat jättäneet meille perinnöksi. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.) Meitä kaikkia ilahduttaa, että maapallon kaikilla ääriillä lujittuvat ja karaistuvat

kansan onnen, rauhan ja yhteiskunnallisen edistyksen, kommunismin puolesta taistelevat voimat! (Suosionosoituksia.)

Toverit, sallikaa kiittää sydämellisesti edustajakokouksemme nimessä Afrikan riippumattomien valtioiden — Guinean, Ghanan Tasavallan ja Malin Tasavallan — demokraattisten kansallisten puolueiden edustajia. Nämä puolueet eivät ole kommunistisia, mutta olemme iloisia, että ne ottivat vastaan kutsumme ja lähettivät XXII edustajakokoukseen valtuuskuntansa. Näiden puolueiden edustajat ovat kokouksessamme, näkevät ja kuulevat, mitä tekevät kommunistit, mitä tehtäviä he asettavat ratkaistavakseen.

Pyydämme näitä valtuuskuntia kotimaahansa palattuaan kertomaan puolueilleen ja kansoilleen parhaat terveiset edustajakokoukseltamme ja neuvostokansalta. (Kauankestäviä suosionosoituksia.) Kaikki neuvostoihmiset toivottavat itsenäisen taloudellisen ja valtiollisen kehityksen tielle lähteneille tai lähtemässä oleville Afrikan riippumattomille valtioille suuria saavutuksia ja kaikkinaista menestystä. (Suosionosoituksia.)

Toverit! Kokouksessamme pitämissään puheissa edustajat ovat hyväksyneet neuvostohallituksen ulkopoliitikan. Keskuskomitean toimintaselostuksessa ja puolueemme ohjelmaa koskevassa alustuksessa esitettyjä kysymyksiä pohditaan myös tämän salin ulkopuolella. Niiden käsittelyyn osallistuvat paitsi ystävämme myös vihamiehemme. Nämäkin lausuvat mielipiteensä puolueemme sisä- ja ulkopoliitikasta ja arvioivat sitä oman luokkansa näkökannalta.

Neuvostoliiton ja kaikkien sosialististen maiden saavutukset ovat suuri puoleensavetävä voima. Kun nouseva aurinko ne valaisevat muille kansoille varmaa tietä, joka johdattaa ne historiallisesti mitä lyhimmässä ajassa kaikkein oikeudenmukaisimman yhteiskuntajärjestelmän voittoon.

Tämän käsittäen imperialistit haluaisivat ehkäistä ripeän etenemisemme. Tämä selittääkin sen, minkä vuoksi Amerikan Yhdysvaltojen, Englannin, Ranskan, Länsi-Saksan ja muiden imperialistivaltojen hallitsevat piirit harjoittavat hyök-

käyshaluista politiikkaa. Niiden politiikkaa eivät mää-
rää rauhan ja ihmisten turvallisuuden edut, vaan mono-
polistien voitonsaalistuksen ja imperialistien herruuden
säilyttämisen edut. Sen nimessä ne pyrkivät voimistamaan
jännittyneisyyttä kansainvälisissä suhteissa ja asettavat
esteitä ajankohtaisiksi käyneiden kansainvälisten ongelmien
rauhanomaiselle selvittämiselle.

Tarkastelkaamme esimerkiksi kysymystä toisen maail-
mansodan jäänteiden hävittämisestä Euroopassa. Sen rat-
kaisun jatkuva pitkistyminen uhkaa rauhan asiaa vakavilla
jälkiseurauksilla.

Neuvostoliitto on jo aikoja kehottanut solmimaan Sak-
san rauhansopimuksen ja normalisoimaan tällä pohjalla
tilanteen Länsi-Berliinissä, lopettamaan siellä vallit-
sevan miehityskomennon. Neuvostoliitto haluaa luoda olo-
suhteet rauhanomaiselle rinnakkainololle Euroopan keskus-
tassa.

Mikä voisi olla oikeudenmukaisempi kuin tämä tehtävä?!
Uhkaammeko me ketään tai haluammeko riistää Länneltä
jotain? Emme. Allekirjoittamalla rauhansopimus normali-
soidaan Euroopan valtioiden väliset suhteet ja kansat saat-
tavat kehittää paremmin hyviä naapuruussuhteita.

Mutta vastaukseksi rauhantahtoiisiin ehdotuksiimme län-
sivallat uhkaavat avoimesti, että ne tarttuvat aseisiin.

Nyt länsivallat "selittävät" alentuvasti, että Neuvosto-
liitto nähkääs voi solmia rauhansopimuksen Saksan Demo-
kraattisen Tasavallan kanssa, mutta sillä ei ole oikeutta
luopua sitoumuksista, jotka liittoutuneet voittajamaat ottivat
itselleen hitleriläisen Saksan murskattuaan.

Mistä sitoumuksista on puhe? Ehkä sitoumuksista, jotka
koskevat Saksan militarismin ja revanshismin hävittämistä,
mihin neuvostohallitus onkin kohdistanut ponnistuksensa ja
minkä liittolaiset sitoutuivat suorittamaan toisen maail-
mansodan päätyttyä? Ei, puhe ei ole sitoumuksista, joita
länsivallat ottivat yhdessä meidän kanssamme Jaltassa ja
Potsdamissa ja jotka ne ovat jo aikoja uhranneet NATOn
sotasuunnitelmien hyväksi. Uhaten sodalla ne tahtovat

pakottaa meidät säilyttämään ikuisesti USAn, Englannin ja Ranskan miehitysoikeudet Länsi-Berliinin suhteen.

Herää kysymys, miksi ne tarvitsevat noita oikeuksia nyt, kun sodan päättymisestä on kulunut yli 16 vuotta? Länsivallat selittävät tarvitsevansa näitä oikeuksia muka Länsi-Berliinin "vapauden turvaamiseksi". Mutta Länsi-Berliinin vapautta ei uhkaa kukaan — ei Neuvostoliitto, ei Saksan Demokraattinen Tasavalta eivätkä muut sosialistiset maat.

Länsivallat puhuvat Länsi-Berliinin "vapaudesta", mutta tarkoittavat sen miehitystä. Ne tahtovat pitää siellä asevoimiaan ja tiedustelukeskuksiaan, ts. haluavat edelleenkin käyttää Länsi-Berliiniä voidakseen suorittaa vihamielistä myyräntyötään Saksan Demokraattista Tasavaltaa, Neuvostoliittoa ja kaikkia sosialistisia maita vastaan. Sellainen on niiden todellinen tarkoitus ja juuri sen vuoksi ne pitävät lujasti kiinni elämän kumoamista miehitysoikeuksistaan. Ja vieläpä ne haluavat meidän myötävaikuttavankin siihen!

Ne haluavat, että me niin kuin liikennesäännöstelijät turvaisimme niiden sotatarvikkeiden, vakoilijoiden ja tihutyöntekijöiden keskeytymättömän kuljetuksen Länsi-Berliiniin, jotta nämä voisivat harjoittaa myyräntyötä meitä ja liittolaisiamme vastaan.

Kenenä nämä herrat meitä pitävät? Näinköhän he todella uskovat, että heille on kaikki sallittua, että he voivat pakottaa meidät menettelemään vastoin elinetsijämme, vastoin maailmanrauhan ja yleisen turvallisuuden etuja?

Heidän on jo korkea aika käsittää se yksinkertainen totuus, että Neuvostoliiton ja koko sosialistisen leirin kanssa voidaan tänään keskustella vain järki- eikä voimapolitiikkaa noudattaen. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ja järki ja oikeudenmukaisuus ei ole heidän, vaan meidän puolellamme.

Yksikään tervejärkinen ihminen ei käsitä eikä hyväksy sitä, että länsivalloilla on muka jokin laillinen tai moraalin oikeus hyökätä kimppuamme vastaukseksi siihen, että allekirjoitetaan Saksan rauhansopimus ja Länsi-Berliinissä lopetetaan miehityskomento. Miljoonat amerikkalaiset, eng-

lantilaiset ja ranskalaiset, kaikki kansat kiroavat empimättä ne, jotka rohkenevat aloittaa sodan vastaukseksi Saksan rauhansopimuksen solmimiseen! (Suosionosoituksia.)

Länsivaltojen politiikkaa Saksan kysymyksessä eivät määrää rauhan edut, vaan ennen kaikkea Länsi-Saksan militaristi- ja revanshistivoimien edut. Kansleri Adenauer on tämän politiikan määräävä päädemoni.

Aggressiiviset militaristipiirit eivät salaa neuvostovaltiota ja rauhantahtoista ulkopoliitiikkaamme kohtaan tuntemaansa vihaa. Eikä se ihmetytä meitä lainkaan. Eihän voida odottaa, että yhteiskuntajärjestelmämme alkaisi joskus miellyttää imperialisteja. Mutta olkootpa heidän tunteensa sosialismia kohtaan millaiset hyvänsä, älkööt silti toivoko saavansa milloinkaan tyrkytetyksi sosialistisille maille kapitalistista järjestystään. (Suosionosoituksia.) Voimme sanoa heille tänään vielä kerran: älkää menettäkö järkeänne, herrat, älkää yrittäkö koetella järjestelmämme mahtia ja lujuttua. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.) On tunnettua, että aikoinaan viholliset tekivät montakin sellaista yritystä, mutta kaikki tietävät, miten nämä yritykset päättyivät. (Suosionosoituksia.)

Niin kuin Keskuskomitean toimintaselostuksessa jo sanottiin, neuvostohallitus on sitä mieltä, että jos länsivallat osoittavat olevansa valmiit selvittämään Saksan ongelman, kysymyksellä määrääjoista ei ole kovin suurta merkitystä. Siinä tapauksessa emme pidä kiinni siitä, että sopimus on allekirjoitettava joulukuun 31 päivään mennessä. Me emme ole taikauskoisia ihmisiä ja mielestämme onnenpäiviä voivat olla sekä 31. että 13. päivä. (Hilpeyttä salissa. Suosionosoituksia.) Tärkeintä ei ole tämä tai tuo päivä, vaan se, että kysymys ratkaistaan asiallisesti ja rehellisesti. Haluamme länsivaltojen myöntävän välttämättömäksi sen, että on tehtävä loppu toisen maailmansodan jällestä maailmanrauhan säilyttämisen nimessä, kaikkien maiden, koko ihmiskunnan etujen nimessä. (Suosionosoituksia.)

Olemme valmiit tapaamaan länsivaltojen edustajia ja vaihtamaan heidän kanssaan mielipiteitä tuloksellisten neuvottelujen valmistelun merkeissä. Mutta on todella valmistauduttava neuvotteluihin ja pyrittävä saamaan aikaan sopimus, jotta pyöreän pöydän ääressä voitaisiin kaikkien asiasta kiinnostuneiden maiden osanotolla ratkaista toisen maailmansodan jäänteiden hävittämistä koskevat kysymykset tavalla, jonka kaikki voivat hyväksyä.

Neuvostoliitto ei kuitenkaan voi sallia, että neuvotteluja käytäisiin neuvottelujen vuoksi ja että sitä hyväksyen käyttäen länsimaiden edustajat pitkittäisivät Euroopan kysymysten rauhanomaista selvittämistä. Jos joku rakentaa laskelmansa tähän, niin tietäköön jo etukäteen, että sellaiset laskelmat pettävät. Sellainen on kantamme. Olemme olleet ja olemme edelleenkin vankasti tällä kannalla. (Kauan kestäviä suosionsoituksia.)

Viime aikoina porvarillinen propaganda on pitänyt paljon melua sen johdosta, että Neuvostoliiton oli pakko aloittaa jälleen ydinasekokeet. Tämä melu on käynyt luonteeltaan hysteriseksi sen jälkeen, kun edustajakokouksessa ilmoitettiin, että tullaan kokeilemaan ydinasetta, joka vastaa teholtaan 50 miljoonaa tonnia trotyyliä. Kuulee sanottavan näiden kokeilujen olevan muka ristiriidassa moraaliperiaatteiden kanssa.

Omituista logiikkaa! Kun Amerikan Yhdysvallat valmisti ensimmäisenä atomipommin, se katsoi olevansa juridisesti ja moraalisesti oikeutettu pommittamaan Hiroshiman ja Nagasakin turvattomia asukkaita. Se oli mielettömän julma teko, eikä se ollut sotilaallisesti lainkaan välttämätön. Atomiräjähdyksen tulessa tuhoutui satoja tuhansia naisia, lapsia ja vanhuksia. Ja kaiken tämän tarkoituksena oli vain kylvää kauhua kansojen keskuuteen ja pakottaa ne nöyryttämään USAn mahdin edessä. Eräät amerikkalaiset valtiomiehet ovat ylpeilleet ja ylpeilevät tänäkin päivänä tällä joukkomurhalla, niin kummallista kuin se onkin.

Yksikään Yhdysvaltojen hallitus, yksikään USAn presidentti ei ole sodan jälkeen sanonut, että ne olivat moraalit-

tomia tekoja. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että he lähtevät imperialistisesta moraalista, jonka mukaan voimakkailla on kaikki sallittua. He luulivat ydinase-monopolin suovan heille mahdollisuuden pystyttää maailmanherruutensa.

Mutta Neuvostoliitto loi lyhyen ajan kuluessa tehokkaan lämpöydinaseen, ja siten tehtiin loppu Amerikan Yhdysvaltojen monopolista tällä alalla. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Kun laukaisimme avaruuteen ensimmäiset sputnikit, kun neuvostoalukset aukaisivat ensimmäiset reitit avaruuteen ja toverit Gagarin ja Titov suorittivat vertaansa vailla olevat lentonsa Maan ympäri, koko maailma näki, että Neuvostoliitto on päässyt suuresti edelle Amerikan Yhdysvalloista tieteen ja tekniikan tärkeillä aloilla. Yksinpä presidentti J. Kennedynkin oli pakko tunnustaa, että Yhdysvaltojen ratkaistavana on vaikea tehtävä — saavuttaa Neuvostoliitto tällä alalla. Niin kuin näette, amerikkalaistenkin sanastoon on nyt jo ilmaantunut sana "saavuttaa". (Hilpeyttä salissa. Suosionosoituksia.)

Olen monesti sanonut, että Neuvostoliitto saavuttaa USAn maissin tuotannossa. Ja amerikkalaiset ovat suhtautuneet siihen hiukan epäilevästi. Mutta maissin tuotannossa on helpompi saavuttaa kuin avaruuden valtaamisessa. Se on paljon vaikeampaa! (Hilpeyttä salissa. Suosionosoituksia.) Tosiasiat osoittavat tilanteen muuttuneen suuresti sosialismin eduksi.

Mutta joskin Yhdysvaltojen presidentti puhuu Neuvostoliiton saavuttamisen välttämättömyydestä, niin USAn valtiosihteeri hra Rusk kehottaa yhä edelleenkin noudattamaan "voimapolitiikkaa". Muutama päivä sitten hän sanoi: "Herra Hrushtshevin pitäisi tietää, että me (so. Amerikan Yhdysvallat) olemme voimakkaita." Hän antoi ymmärtää, että länsivallat aikovat vastedeskin keskustella kanssamme "voimapolitiikan" pohjalta. Näkyy olevan niin, ettei oikea käsi tiedä, mitä vasen tekee.

Eräiden länsimaisten toimihenkilöiden järki juoksee ilmeisesti toiseen suuntaan kuin pitäisi. Jos halutaan, ettei

rauha tietäisi vain tyyntä tai tilapäistä hengähdystaukoa sotien välillä, on luotava sellainen tilanne, jonka vallitessa sodan aloittaminen on kerta kaikkiaan mahdotonta.

Neuvostoliitto ei millään muotoa aio sanella muille valtioille tahtoaan eikä ehtojaan. Yksinpä silloinkin, kun pääsimme kiistattomasti edelle ohjus- ja ydinaseiden alalla, ehdotimme yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa ja mitä tiukimman kansainvälisen valvonnan alaista ydinaseen hävittämistä. Sitä paitsi Neuvostoliitto yksipuolisesti supisti tuntuvasti asevoimiaan, hävitti maamme rajojen ulkopuolella sijainneet sotilaalliset tukikohtansa ja ryhtyi moniin muihin samansuuntaisiin toimenpiteisiin.

Kuten tunnettua, USA, Englanti ja Ranska eivät seuranneet Neuvostoliiton esimerkkiä, vaan ne ovat viimeaikoina yhä kiihdyttäneet aseistautumiskilpaa, ryhtyneet laajentamaan armeijoitaan ja suorittamaan sotilaallisia manööverejä rajojemme lähellä. Ne ovat ryhtyneet uhkaamaan meitä avoimesti sodalla Saksan rauhansopimuksen vuoksi.

Suoranaiset uhkaukset ja sodan syttymisen vaara pakotti Neuvostoliiton ryhtymään välttämättömiin toimenpiteisiin maanpuolustuksen lujittamiseksi, neuvostokansan ja sosialismin suuren ystävyysliiton maiden kaikkien kansojen puolustamiseksi.

Meidän oli pakko parantaa lämpöydinasettamme ja kokeilla tämäntyyppisiä uusia aseita. Kaikki, joille rauha on kallis ja jotka eivät halua sulkea silmiään näkemästä rauhanvihollisten vaarallisia hankkeita, käsittivät tämän neuvostohallituksen päätöksen, joka tehtiin kansainvälisen jännityksen suuresti kärjistyessä. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a .)

Tämän päätöksen tehdessään neuvostohallitus otti tietenkin huomioon, etteivät kaikki käsitä heti oikein syitä, jotka pakottivat meidät aloittamaan uudelleen kokeet. Totta on, että nykyään eräät rehellisetkin ihmiset ilmaisevat olevansa huolestuneita suoritettavien ydinräjäytysten jälkiseurausten vuoksi. Olen saanut eräiltä heistä kirjeitä ja sähköitä. Meillä ei ole syytä epäillä näiden ihmisten vilpittömyyttä,

ihmisten, jotka pelkäävät ydinräjähdysten saastuttavan ilmakehää.

Me sanomme näille ihmisille: kunnioitetut ystävät, kunnioitetut herrat! Sosialististen maiden kansat haluavat kaikkein eniten sitä, että planeettamme taivas olisi puhdas ja selkeä. Meidän elämämme ja työmme tarkoituksena on luoda kansoille valoisa tulevaisuus ja muuttaa maa kukoistavaksi puutarhaksi. Meillä niin kuin teilläkin on lapsia, lapsenlapsia ja näiden lapsia. Me huolehdimme paitsi heidän nykypäivästään myös huomispäivästään. Minun on sanottava, että tiedemiehemme tekevät kaiken mikä on tarpeen, jotta kokeiden vahingolliset jälkiseuraukset rajoittuisivat vähimmäismäärään.

Mutta me emme voi olla suorittamatta näitä kokeita, silloin kun Yhdysvaltojen, Englannin, Ranskan ja Länsi-Saksan imperialistit valmistautuvat hävittämään paitsi sosialistiset aikaansaannoksemme myös maidemme kansat. Eiväthän he uhkaa vain saastuttaa ilmakehää, vaan he tahtovat riistää myös hengen miljoonilta ihmisiltä.

Reaalisen vaaran uhatessa turvallisuuttamme neuvostoihmiset eivät voineet olla ryhtymättä toimenpiteisiin, jotka lujittavat Neuvostoliiton ja koko sosialististen maiden ystävyysliiton puolustusmahtia. Me olisimme johtajina kykenemättömiä, elleimme parantaisi kaikkia neuvostovaltion turvallisuudelle välttämättömiä puolustusvälineitä. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Täytyy valittaa vilpittömästi sitä, etteivät eräät rehelliset ihmiset ulkomailla ole vielä kyenneet pääsemään selville mutkikkaasta kansainvälisestä tilanteesta. Imperialistinen propaganda käyttää hyväkseen näiden ihmisten humanisia tunteita ehkäistäkseen heidän avullaan meitä parantamasta välttämättömiä puolustusvälineitä ja helpottaakseen meitä vastaan suunnatun uuden sodan valmistelujaan.

Lujittaessamme Neuvostoliiton puolustuskuntoa me toimimme paitsi omien etujemme myös kaikkien rauhantahtojsten kansojen, koko ihmiskunnan etujen mukaisesti. Kun rauhan viholliset uhkaavat meitä voimalla, heitä vastaan

täytyy asettaa ja asetetaan voima ja sitä paitsi paljon mahtavampi voima. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Ellei joku käsitä sitä tänään, niin käsittää huomenna. (Suosionosoituksia.)

Kiinnitämme jälleen Amerikan Yhdysvaltojen, Englannin, Ranskan, Länsi-Saksan ja muiden maiden johtohenkilöiden huomiota siihen, ettäärkevintä on heittää yli laidan "voimapolitiikka" ja "kylmän sodan" politiikka. (Suosionosoituksia.) Kansainvälisissä asioissa on noudatettava realistista rauhanomaisen rinnakkainolon politiikkaa. (Suosionosoituksia.)

Tämä taas merkitsee, että on otettava huomioon se reaalin tosiasia, että kapitalistisen maailman rinnalla planeetalamme kehittyvät menestyksellisesti ja voimistuvat vuosi vuodelta sosialistisen maailmanjärjestelmän maat. Olisi suorastaan naurettavaa ja likinäköistä olla huomaamatta ja ottamatta huomioon tätä meidän päivinämme.

Imperialisteja ei miellytä, että sosialistiset maat kasvavat ja kehittyvät. He tahtoisivat rajoittaa meitä, opettaa kuin lapsia, miten meidän on paras elää maailmassa. Imperialistithan pitävät neuvostovaltaa laittomasti syntyneenä lapsena. He eivät voi millään sulattaa sitä, että nyt me olemme jo varttuneet niin paljon, ettemme yksinomaan ota oppia, vaan voimme opettaa paljon jo muillekin. Kuten näette, tässäkin vanha ja uusi ovat ristiriidassa keskenään. Me emme tietenkään voi emmekä aio elää sillä tavalla kuin imperialistit haluaisivat. Mutta he ovat tyytymättömiä, uhkailevat meitä, että saatte muka viitsaa. Mutta jos he karkaavat kimppuumme vitsoineen, annamme takaisin luidalla! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Kun puhutaan vakavasti, niin järjestelmältään erilaisten valtioiden olisiärkevintä elää rauhassa rinnakkain ja järjestää keskenään hyvät naapuruussuhteet. Eihän naapuri ole niin kuin vaimo tai aviomies, jotka valitsevat toisensa molemminpuolisen suostumuksen perusteella. Naapuruus ei ole valittavissa, se ei riipu meidän tahdostamme. Esimerkiksi meidän maallamme on etelässä sellainen naapuri kuin

nykyinen Iran, jonka vallanpitäjät harjoittavat kaikkea muuta kuin hyvien naapuruussuhteiden politiikkaa. Jos asia riippuisi meistä, valitsisimme todennäköisesti miellyttävämman naapurin. Luullakseni myös Iranin vallanpitäjät katsoisivat paremmaksi toisenlaisen naapurin. Mutta historiasa on käynyt sillä tavalla, että maamme sijaitsevat rinnakkain, toistensa naapureina. Sille ei mahda mitään, on otettava huomioon, että reaalin tilanne on sellainen. Ei saa puuttua naapureiden asioihin eikä antaa niiden puuttua meidän asioihimme. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Haluaisin puhua hieman seikkaperäisemmin sellaisesta tärkeästä teoreettisesta ja poliittisesta kysymyksestä kuin nykyisen imperialismiin luonnehtimisesta ja yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisesta rinnakkainolosta.

Yhteiskuntajärjestelmältään ja valtiorakenteeltaan erilaisten valtioiden rauhanomainen rinnakkainolo on nykyajan tärkein kysymys. Maapallolla on valtioita, jotka muodostavat kaksi erilaista maailmanjärjestelmää — sosialistisen ja kapitalistisen maailmanjärjestelmän. Niin voimakas kuin nykyajan tiede onkin, maapalloa ei voida jakaa osiin eikä antaa kummallekin järjestelmälle omaa tiettyä paikkaansa, niin sanoakseni erottaa niitä. Näin ollen yhteiskuntajärjestelmältään ja valtiorakenteeltaan erilaisten valtioiden rinnakkainolo on historiallinen tosiasia.

Kahden yhteiskuntajärjestelmän välillä käydään kärkevää taistelua, kiistaa siitä, kumpi järjestelmä on parempi, kumpi tarjoaa ihmisille enemmän etuisuuksia. Miten näiden erilaisten järjestelmien välinen kiista on ratkaistava — sodanko avulla vai rauhanomaisessa taloudellisessa kilpailussa? Mikäli valtioiden keskinäisuuksissa syntyviä kiistakysymyksiä ei haluta ratkaista sotilaallisten selkkausten tietä, niin se juuri merkitseekin järjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon hyväksymistä. Kunkin valtion yhteiskuntajärjestelmä ja valtiorakenne on kansan oma sisäinen asia ja kansojen itsensä täytyy ratkaista ja ne ratkaisevat tämän kysymyksen siten kuin haluavat.

Eräät hyökkäilevät meitä vastaan esittäen sellaisen syytöksen, että me muka yksinkertaistamme tai lievennäimme kansainvälisen tilanteen arviota korostaessamme rauhanomaisen rinnakkainolon tarpeellisuutta nykyoloissa. Meille sanotaan, että se, joka panee pääpainon rauhanomaiseen rinnakkainoloon, aliarvioi muka tavallaan imperialismiin olemusta ja joutuu jopa ristiriitaan imperialismista Leninin antaman arvion kanssa.

Vladimir Iljitsh Leninin klassillinen imperialismiin määritelmä on hyvin tunnettu. Tämä leniniläinen imperialismiin määritelmä paljastaa imperialismiin, kapitalismin viimeisen vaiheen, taantumuksellisen, hyökkäyshaluisen luonteen. Imperialismi on sidottu erottamattomasti sotiin, taisteluun, jonka tarkoituksena on maailman jako ja uudelleenjako, kansojen orjuutus, niiden saattaminen monopolipääoman ikeeseen. Imperialismilta voi odottaa mitä seikkailuja tahansa.

Tämä imperialismiin olemuksesta annettu arvio pitää täydellisesti paikkansa nykyäänkin. Puolueemme ei suinkaan kiistä tätä arviota, vaan vahvistaa sen, pitää sitä lähtökohdana kaikessa politiikassaan, kehitellessään vallankumoustaistelun strategiaa ja taktiikkaa, mikä on osoitettu vakuuttavasti uuden ohjelmamme luonnoksessa. Samalla puolue, jos se on luovan marxismin-leninismiin maaperällä, on velvollinen ottamaan huomioon ne suuret muutokset, joita maailmassa on tapahtunut sen jälkeen, kun Lenin esitti analyysinsä imperialismista.

Me elämme kaudella, jolloin on olemassa kaksi maailmanjärjestelmää, jolloin sosialismin maailmanjärjestelmä kehittyi nopeasti, eikä ole enää kaukana aika, jolloin se ohittaa kapitalistisen maailmanjärjestelmän myös aineellisten hyödykkeiden tuotannossa. Mitä tieteesen ja kulttuuriin tulee, niin sosialistisen maailmanjärjestelmän maat ovat monella alalla päässeet jo huomattavasti edelle kapitalismin maista. Sosialistinen maailmanjärjestelmä on nykyään myös sotilaallisessa suhteessa imperialismiin maita voimakkaampi.

Tällaisen tilanteen vallitessa ei voida väittää, ettei viimeksi kuluneiden vuosikymmenten aikana maailmassa ole tapahtunut mitään eikä mikään ole muuttunut. Sellaista voivat väittää vain ihmiset, jotka ovat syrjässä elämästä eivätkä näe maailman areenalla tapahtuneita suuria voima-suhteen muutoksia.

Imperialismin olemus, sen aggressiivinen luonne ei ole tosiaankaan muuttunut. Mutta sen mahdollisuudet ovat nyt jo toiset kuin sen rajattoman herruuden kaudella. Tilanne on nyt sellainen, ettei imperialismi voi sanella kaikille tahtoaan eikä harjoittaa esteettömästi aggressiivista politiikkaansa.

Sosialistisen maailmanjärjestelmän ja ennen kaikkea Neuvostoliiton voittamaton mahti estää imperialisteja toteuttamasta anastuspyrkimyksiään, uuteen maailmanjakoon ja muiden kansojen orjuutukseen tähtääviä pyrkimyksiään. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.) Nämä voimat rajoittavat imperialistien susimaista saaliinhimoa. Rauhantaistelua käyvät sadat miljoonat ihmiset rauhan-tahtoisissa maissa, rauhaa puolustavat kaikki kansat. Tämä on tärkeintä. Tämä pitää käsittää. (Suosionosoituksia.)

Jotta lausumani ajatus olisi ymmärrettävämpi, otan seuraavan esimerkin. Tiikeri on peto ja pysyy sellaisena niin kauan kuin elää. Mutta tunnettua on, ettei tiikeri käy koskaan norsun kimppuun. Miksi? Eihän norsun liha liene huonompaa kuin jonkin muun eläimen liha, eikä tiikeri liene haluton herkuttelemaan sillä. Se ei kuitenkaan uskalla hyökätä norsun kimppuun, sillä norsu on tiikeriä voimakkaampi. Jos jokin raivostunut tiikeri kävisikin norsun kimppuun, se tuhoutuisi varmasti, norsu talloisi sen jalkoihinsa. (Hilpeyttä salissa. Suosionosoituksia.)

Afrikan ja Aasian elämää esittelevissä elokuvissa olette varmaankin nähneet, miten kuninkaat, prinssit, ruhtinaat ja muut nimekkäät henkilöt metsästävät tiikereitä ratsastaen norsun selässä. He tekevät näin siksi, että tietävät tällaisen tiikerinmetsästystavan vaarattomaksi. Ja jos menemme vertailussa pitemmälle, niin on sanottava, että Neuvostoliitto

ja sosialistisen leirin maat ovat nyt imperialisteihin verraten voimakkaampia kuin norsu tiikeriin verrattuna. (Hilpeyttä salissa. Suosionosoituksia.)

Imperialismin laita on suurin piirtein sama: ei niinkään järki kuin itsesäilytysvaisto, jos niin voisi sanoa, pakottaa imperialistit ottamaan nyt huomioon sen, etteivät he voi rankaisematta sortaa, rosvota ja orjuuttaa kaikkia. Mahtavat voimat, jotka nykyään ovat imperialismin tiellä, pakottavat imperialistit ottamaan huomioon nämä voimat. Imperialistit käsittävät, että jos he aloittavat maailmansodan, niin kansan vihaama imperialistinen järjestelmä tuhoutuu siinä väistämättömästi. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Sosialismin maailmanjärjestelmän mahti on nykyään suurempi kuin koskaan. Tämä järjestelmä käsittää jo yli kolmanneksen ihmiskunnasta ja sen voimat lisääntyvät nopeasti, se on maailmanrauhan suuri linnake. (Suosionosoituksia.) Yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaate saa nykyoloissa elintärkeän merkityksen.

Sitä eivät käsitä vain auttamattomat dogmaatikot, jotka pönttötyään päähänsä yleiset imperialismi-määritelmät kääntävät itsepäisesti selkensä todellisuudelle. Nimenomaan tällaista on edelleenkin kovapäisen Molotovin asennoituminen. Hän ja hänen kaltaisensa eivät ymmärrä maailmantilanteen muuttumista, uusia elämänilmiöitä, he jäävät jälkeen tapahtumista ja ovat jo kauan sitten muuttuneet jarruksi, painolastiksi. (Suosionosoituksia.)

* * *

Toverit!

Keskuskomitean toimintaselostuksessa samoin kuin puoluekokouksen edustajien puheissa mainittiin siitä virheellisestä kannasta, jonka Albanian työn puolueen johto on ottanut aloittamalla taistelun puolueemme XX edustajakokouksen linjaa vastaan ja ryhtymällä horjuttamaan perusteita, joille Albanian sekä Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden ystävyys rakentuu.

Veljespuolueiden edustajat sanoivat puheissaan, että he kuten mekin ovat huolissaan Albanian työn puolueessa syntyneen tilanteen vuoksi ja tuomitsevat päättäväisesti Albanian työn puolueen johtomiesten vaarallisen toiminnan, joka vahingoittaa Albanian kansan perusetuja ja koko sosialistisen ystävyysliiton yhtenäisyyden asiaa. Kokousedustajien ja veljespuolueiden valtuutettujen puheet vahvistavat vakuuttavasti, että puolueemme Keskuskomitea menetteli aivan oikein ilmoittaessaan periaatteellisesti ja avomielisesti edustajakokoukselle Neuvostoliiton ja Albanian välien epänormaalisuudesta.

Olimme velvolliset tekemään tämän, koska monet yrityksemme meidän ja Albanian työn puolueen suhteiden normalisoimiseksi eivät valitettavasti ole johtaneet mihinkään tulokseen. Haluaisin korostaa, että puolueemme Keskuskomitea on ollut äärimmäisen kärsivällinen ja tehnyt puolestaan kaikkensa saadakseen puolueidemme suhteet hyväiksi.

NKP:n KKP:n Puhemiehistön jäsenet ovat monta kertaa yrittäneet tavata Albanian johtomiehiä keskustellakseen esilennousseista kysymyksistä. Jo viime vuoden elokuussa käännyimme kahdesti Albanian johtomiesten puoleen ehdottaen tapaamista, mutta he kartoivat sitä. Yhtä itsepintaisesti he kieltäytyivät neuvottelemasta kanssamme myös viime vuoden marraskuussa veljespuolueiden Moskovan neuvottelukokouksen aikana.

Kun NKP:n KKP:n vaatimuksesta tämä tapaaminen kuitenkin järjestettiin, Enver Hodja ja Mehmet Shehu torpedoivat sen ja ryhtyivät toimenpiteisiin, joita ei voida luonnehtia muiksi kuin provokatorisiksi. Albanian työn puolueen johtomiehet poistuivat mielenosoituksellisesti marraskuun neuvottelukokouksesta osoittaen, etteivät he halua ottaa huomioon veljespuolueiden yhteistä mielipidettä. Kun myöhemmin ehdotimme tapaamista, mielipiteiden vaihtoa ja erimielisyyksien selvittämistä, he kieltäytyivät jälleen tönkeästi ja voimistivat hyökkäily- ja parjauskampanjaa puoluettamme jäsen Keskuskomiteaa vastaan.

Albanian työn puolueen johtomiehet eivät kaihda mitään.

keinoja salatakseen kansaltaan totuuden siitä, mitä puolueemme ja kansamme tekevät. Albania on ainoa sosialistisen leirin maa, missä NKP:n ohjelman luonnosta ei ole julkaistu täydellisenä. Albanian lehdistössä julkaistiin vain erinäisiä otteita ohjelmasta ja muodostettiin tarkoituksellisesti väärä käsitys puolueemme toiminnasta. Tämä tosiseikka puhuu itse puolestaan. Eiväthän edes kommunismin vihollisetkaan ole voineet sivuuttaa vaieten ohjelmaamme.

Käsitämme kyllä, minkä vuoksi Albanian johtomiehet salaavat puolueeltaan ja kansaltaan NKP:n ohjelman. He pelkäävät totuutta kuin ruttoa. Meille puolueen ohjelma on pyhä, se on johtotähti kommunismin rakennustyössä.

Jos he julkaisisivat ohjelman täydellisenä, Albanian työtätekevät näkisivät, mikä on parhausta ja mikä on totuus, he näkisivät, että puolueemme koko toiminta ja suunnitelmat vastaavat kansojen elinetsuja, mm. meille ystävällismielisen albanialaiskansan etuja. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a .)

Kommunismin julkiset ja salaiset viholliset ovat tehneet monesti raivokkaita ja likaisia hyökkäilyjä suurta puoluetamme vastaan. Mutta sanottakoon suoraan, ettemme muista tapausta, jolloin joku olisi ikuisen ystävyysvakuuttelusta ja valallisista lupauksista siirtynyt näin päätähuimaavan nopeasti hillittömään neuvostovastaiseen parjaukseen, niin kuin Albanian johtomiehet ovat tehneet.

Nähtävästi he luulevat tällä tavoin valmistelevänsä maa-perää ansaitakseen itselleen oikeuden imperialistien almuihin. Imperialistit ovat aina valmiit maksamaan kolmekymmentä hopearahaa niille, jotka saavat aikaan hajanusta kommunistien riveissä. Mutta hopearahoista ei ole koskaan koitunut kenellekään mitään muuta kuin kunniamuuttoa ja häpeää. (S u o s i o n o s o i t u k s i a .)

Selvää on, ettei puolueemme Keskuskomitea voinut olla sanomatta edustajakokoukselle koko totuutta Albanian työn puolueen johtajiston virheellisestä asennoitumisesta. Ellemme olisi tätä tehneet, he olisivat selittäneet vatedeskin asian sillä tavalla, että Neuvostoliiton kommunistisen puolueen

Keskuskomitea pelkää tiedottaa puolueelle erimielisyyksistä, joita on sen ja Albanian työn puolueen johdon välillä. Puolueemme ja neuvostokansan täytyy tietää, millä tavalla Albanian johtomiehet käyttäytyvät. Ja määriteltäköön edustajakokous, jolla on valtuudet puhua koko puolueen nimissä, kantansa tästä kysymyksestä, sanokoon oman arvovaltaisen mielipiteensä.

Edustajakokouksessamme on korostettu, että olemme olleet valmiit normalisoimaan marxilais-leniniläiseltä periaatteelliselta pohjalta välimme Albanian työn puolueen kanssa. Miten Albanian johtomiehet vastasivat tähän? He päästivät julkisuuteen räikeäsävyn julkilausuman, jossa mustaavat puoluettamme ja sen Keskuskomiteaa.

Kiinan kommunistisen puolueen valtuuskunnan johtaja toveri Tshou En-lai sanoi puheessaan olevansa huolestunut sen johdosta, että edustajakokouksessamme otettiin avoimesti esille Albanian ja Neuvostoliiton suhteita koskeva kysymys. Sikäli kuin ymmärrämme, tärkeintä hänen puheessaan oli huolestuneisuus sen johdosta, että meidän ja Albanian työn puolueen nykyiset suhteet voivat vahingoittaa sosialistisen leirin yhtenäisyyttä.

Mekin olemme yhtä huolestuneita kuin kiinalaiset ystävämmme ja pidämme arvossa sitä, että he huolehtivat yhtenäisyyden lujittamisesta. Mikäli kiinalaiset toverit haluavat ponnistella Albanian työn puolueen ja veljespuolueiden välisten suhteiden normalisoimisen hyväksi, niin tokkopa kukaan voi myötävaikuttaa tämän kysymyksen ratkaisemiseen paremmin kuin Kiinan kommunistinen puolue. Tästä olisi todella hyötyä Albanian työn puolueelle, ja se vastaisi sosialististen maiden koko ystävyysliiton etuja. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

On tietenkin totta, että kommunistien tulee rakentaa puolueidensa väliset suhteet siten, ettei viholliselle anneta mitään mahdollisuuksia. Mutta valitettavasti Albanian johtomiehet ovat rikkoneet karkeasti tätä vaatimusta. He ovat jo kauan hyökkäilleet avoimesti XX edustajakokouksen linjaa vastaan antaen porvarilehdistölle aihetta kaikenlaisiin

spekulaatioihin. Juuri Albanian johtomiehet toitottavat joka tilaisuudessa omasta erikoisesta kannanotostaan, erikoisista mielipiteistään, jotka eriävät meidän puolueemme ja muiden veljespuolueiden mielipiteistä. Se ilmeni havainnollisesti Albanian työn puolueen IV edustajakokouksessa ja erikoisesti se on ilmennyt viime aikoina.

Minkä vuoksi Albanian johtomiehet aloittivat kamppailun puolueemme XX edustajakokouksen päätöksiä vastaan? Mitä tuomittavaa he näkevät niissä?

Albanian johtomiehiä ei miellytä ennen muuta Stalinin persoonan palvonnan ja sen vahingollisten jälkiseurausten jyrkkä tuomitseminen. Heitä ei miellytä, että tuomitsimme jyrkästi vallan väärinkäytön ja mielivallan, joista joutuivat kärsimään monet syyttömät ihmiset, mm. vanhan kaartin huomattavat edustajat, jotka yhdessä Leninin kanssa olivat luomassa maailman ensimmäistä proletaarista valtiota. Albanian johtomiehet eivät voi ärtymättä ja kiukustumatta puhua siitä, että meillä on tehty ainiaaksi loppu sellaisesta asiaintilasta, että yksi mies ratkaisee mielensä mukaan puolueemme ja maamme elämän tärkeimmät kysymykset. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Stalin ei ole enää elossa, mutta katsomme tarpeelliseksi paljastaa ne häpeälliset johtomenetelmät, jotka olivat yleisiä hänen persoonansa palvonnan aikana. Puolueemme tekee näin siksi, etteivät samantapaiset ilmiöt enää koskaan toistuisi.

NKPn XX edustajakokouksen leniniläisen linjan, joka on saanut veljespuolueiden kannatuksen, olisi luullut saavan myös Albanian työn puolueen johdon kannatuksen, sillä yksilönpalvonta ei sovi yhteen marxismin-leninismän kanssa. Albanian johtomiehet ovat nostaneet itse asiansa kilvelle Stalinin persoonan palvonnan ja aloittaneet kiivaan kamppailun NKPn XX edustajakokouksen päätöksiä vastaan yrittäen kääntää sosialistiset maat pois tältä oikealta linjalta. Tämä ei ole tietenkään satunnaista. Kaikkea sitä, mikä meillä yksilönpalvonnan kaudella oli tuomittavaa, ilmenee pahimmassa muodossaan Albanian työn puolueessa. Kenelle-

kään ei ole enää salaisuus, että Albanian johtomiehet pysyttelevät vallassa turvautumalla voimakeinoihin ja mielivaltaan.

Albanian työn puolueessa on jo pitkän aikaa vallinnut sellainen epänormaali, tuomittava tilanne, että jokainen johdolle epämieluisen henkilö saattaa joutua ankarien vainotoinenpiteiden kohteeksi.

Missä ovat nyt Albanian kommunistit, jotka olivat luomassa puoluetta, taistelivat italialaisia ja saksalaisia fasis-tianastajia vastaan? Miltei kaikki he ovat joutuneet Mehmet Shehun ja Enver Hodjan veritöiden uhreiksi.

NKP:n KK on saanut useita kirjeitä Albanian kommunisteilta, jotka ovat kääntyneet puoleemme pyytäen estämään Albanian johtomiehiä tuhoamasta Albanian työn puolueen parhaita poikia ja tyttöjä. Puoluekokokouksemme edustajat voivat itse muodostaa käsityksen Albanian johtomiesten moraalista tutustumalla eräisiin näistä kirjeistä.

Albanian johtomiehet syyttävät meitä siitä, että me muka sekaannumme Albanian työn puolueen sisäisiin asioihin. Tahtoisin kertoa, millaista tämä niin sanottu sekaantuminen on ollut.

Muutama vuosi sitten NKP:n KK kääntyi Albanian johtomiesten puoleen pyynnöllä, joka koski Albanian työn puolueen KK:n Poliittisen toimikunnan entistä jäsentä Liri Gegaa, joka oli saanut yhdessä miehensä kanssa kuolemantuomion. Tämä nainen oli useita vuosia kuulunut Albanian työn puolueen johtoelimiin ja osallistunut Albanian kansan vapaustaisteluun. Kääntyessämme silloin Albanian johtomiesten puoleen lähdimme humanisista näkökannoista pyrkien estämään naisen ja sitä paitsi raskaanaolevan naisen ampumisen. Olimme silloin ja olemme yhä sitä mieltä, että veljespuolueena meillä oli oikeus sanoa mielipiteemme tästä asiasta. Eiväthän edes vallankumouksellisia kiduttaneet tsaarin satraapitkaan rohjenneet teloittaa raskaanaolevia naisia ankan taantumuksen pimeimpinä aikoina. Mutta nyt, sosialistisessa maassa, tuomittiin kuolemaan ja teloitettiin nainen, joka oli tulemassa äidiksi, menetettiin

niin julmasti, ettei sitä voida puolustella millään. (Liikettä salissa. Huudahduksia: "Mikä häpeä! Häpeä!")

Albaniassa vainotaan nyt rehellisiä ihmisiä jo yksin siitä syystä, että he rohkenevat puoltaa Neuvostoliiton ja Albanian ystävyyttä, josta Albanian johtomiehet puhuvat mielellään niin mahtipontisesti ja korkealentoisesti.

Albanian työn puolueen huomattavia toimihenkilöitä tovereita Liri Belishovaa ja Kotscho Tashkoa ei ole ainoastaan erotettu Albanian työn puolueen KKsta, vaan heitä sanotaan nyt avoimesti puolueen ja kansan vihollisiksi. Ja näin tehdään vain siksi, että Liri Belishovalla ja Kotscho Tashkolla oli miehuutta sanoa rehellisesti ja avoimesti olevansa eri mieltä Albanian johtomiesten politiikasta ja he kannattivat Albanian, Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden yhtenäisyyttä.

Albanian johtomiehet pitävät vihollisena sitä, joka kannattaa nykyään ystävyyttä Neuvostoliiton ja NKP:n kanssa.

Millä tavalla tämä käy yhteen Shehun ja Hodjan vannomien valojen ja niiden vakuuttelujen kanssa, että he ovat ystävällismielisiä NKPlle ja Neuvostoliitolle? Kaikki heidän puheensa ystävyydestä näkyvät olevan vain teeskentelyä ja petosta.

Sellainen tilanne vallitsee Albanian työn puolueessa, siitä syystä Albanian johtomiehet vastustavat puolueen XX edustajakokouksen leniniläistä linjaa. Merkitsisihän yksilönpalvonnan lopettaminen Shehulle, Hodjalle ja muille oikeastaan kieltäytymistä johtopaikoista puolueessa ja valtiossa. Mutta sitä he eivät halua tehdä. Olemme kuitenkin varmoja siitä, että koittaa aika, jolloin Albanian kommunistit ja Albanian kansa sanovat sanansa, ja silloin Albanian johtomiesten täytyy vastata siitä vahingosta, jota he ovat aiheuttaneet maalleen, kansalleen ja sosialismin rakennustyölle Albaniassa. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosioosoituksia.)

Toverit! Puolueemme on edelleenkin taisteleva kaikenkarvaisia revisionisteja vastaan. Noudattaen tiukasti marxilais-leniniläisten puolueiden neuvottelukokousten julkilausu-

mien periaatteita me olemme paljastaneet ja paljastamme väsymättä revisionismin, joka on saanut ilmauksensa Jugoslavian kommunistien liiton ohjelmassa. Tulemme taistelemaan jatkuvasti myös kaavaoppisuutta ja kaikkia muita marxismista-leninismistä poikkeamia vastaan. (Suosiosoituksia.)

* * *

Toverit! XXII edustajakokousta voidaan täydellä syyllä sanoa leniniläisen puolueen saumattoman yhtenäisyyden, täydellisen yksimielisyyden ja eheyden ilmaisevaksi kokoukseksi. Riviemme lujittuva yhtenäisyys pelottaa vihollisia. He yrittävät keinotella sillä tosiasialla, että edustajakokouksemme on kiinnittänyt paljon huomiota yksilönpalvonnan vahingollisten jälkiseurausten käsittelyyn sekä puoluevastaisen ryhmäkunnan lopulliseen paljastamiseen. Mutta nämä kommunismin vihollisten vaivannäöt ovat turhia, he eivät voita niillä mitään.

Marxilais-leniniläiset puolueet eroavat kaikista muista poliittisista puolueista siinä, että kommunistit paljastavat epäröimättä ja rohkeasti työssään ilmenevät puutteet ja epäkohdat ja poistavat ne. Arvostelu, olkoon se miten kärkevää tahansa, auttaa meitä kulkemaan eteenpäin. Tämä on merkki Kommunistisen puolueen voimasta ja todistuksen horjumattomasta uskosta asiansa oikeudellisuuteen. (Kauan kestäviä suosiosoituksia.)

Monet täällä puhuneet toverit ovat tuominneet suuttumuksella Molotovin, Kaganovitshin ja Malenkovin johtamien ryhmäkuntalaisten pikkuryhmän puoluevastaisen hajottavan toiminnan. Koko puolueemme ja koko kansa ovat hyljänneet nämä luopiot, jotka vastustivat kaikkea uutta ja yrittivät saattaa jälleen käytäntöön yksilönpalvonnan aikana vallinneet vahingolliset menettelytavat. He tahtoivat palauttaa puolueemme ja maan niihin ankeisiin aikoihin, jolloin kukaan ei ollut taatusti turvattu mielivallalta ja vainolta. Niin, Molotov ja muut halusivat nimenomaan tätä.

Me torjumme päättäväisesti tällaiset luvalla sanoen joh-

toimenetelmät. Me olemme ja pysymme lujasti sillä kannalla, että puolueen sisäiset asiat tulee ratkaista leniniläisten normien pohjalta, sellaisten menetelmien kuin vakuuttamisen ja laajan demokratian pohjalta. (Suosionosoituksia.) Puolueen tehokkain ase on sen aatteellisuus, marximin-leninisin suuri oppi, joka on tuottanut monia maineikkaita voittoja puolueelle, neuvostokansalle ja koko kansainväliselle kommunistiselle liikkeelle. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Voiko puolueessa ilmetä eriäviä mielipiteitä sen toiminnan eri vaiheissa, varsinkin käännevaiheissa? Voi. Miten tulee suhtautua niihin, jotka esittävät oman, muiden kannasta eriävän mielipiteen? Olemme sillä kannalla, ettei näissä tapauksissa ole sovellettava vainotoimenpiteitä, vaan leniniläisiä menetelmiä: on vakuutettava ja selitettävä. (Suosionosoituksia.)

Johdatan mieleenne seuraavan tapauksen puolueemme historiasta. Lokakuun aattona, niinä ratkaisevina päivinä, jolloin kysymys oli siitä, tapahtuuko Suuri sosialistinen vallankumous vai ei, Zinovjev ja Kamenev esiintyivät lehdistössä puolueen suunnittelemaa aseellista kapinaa vastaan, paljastivat vihollisille bolshevikkipuolueen KKn suunnitelmat. Tämä oli vallankumouksen asian kavaltamista.

Vladimir Iljitsh Lenin paljasti Zinovjevin ja Kamenevin ja vaati erottamaan heidät puolueesta. Vallankumouksen myöhempi kehitys todisti täysin oikeaksi aseelliseen kapinaan tähtäävän leniniläisen linjan. Kun Zinovjev ja Kamenev sittemmin ilmoittivat erehtyneensä ja tunnustivat virheensä, Lenin suhtautui heihin hyvin jalomielisesti ja herätti itse kysymyksen heidän palauttamisesta puolueen johtoon.

Vladimir Iljitsh piti tiukasti linjana puolueen sisäisen demokratian kehittämistä. Hän nojasi laajoihin kommunistien ja puolueeseen kuulumattomien joukkoihin.

Leninin kuoleman jälkeisinä vuosina Stalinin persoonan palvonnan aikana vääristeltiin karkeasti puolue-elämän leniniläisiä normeja. Puolue- ja neuvostodemokratian rajoitukset Stalin muutti puolue- ja valtioelämän normeiksi. Hän

loukkasi karkeasti leniniläisiä johtoperiaatteita, harjoitti mielivaltaa ja käytti valtaa väärin.

Stalin saattoi katsahtaa toveriin, joka istui saman pöydän ääressä, ja sanoa: "Jostain syystä silmänne pälyilevät tänään." Ja tämän jälkeen voitiin jo katsoa, että toveri, jonka silmät muka pälyilivät, oli joutunut epäilyksen alaiseksi.

Toverit edustajat! Haluan kertoa edustajakokoukselle, millä tavalla puoluevastainen ryhmä suhtautui ehdotukseen, että puolueen XX edustajakokouksessa otettaisiin käsiteltäväksi kysymys yksilönpalvonnan aikaisesta vallan väärinkäytöstä.

Molotov, Kaganovitsh, Malenkov, Voroshilov ja muut vastustivat jyrkästi tätä ehdotusta. Vastaukseksi siihen heille sanottiin, että jos aiotte vastustaa tämän kysymyksen ottamista esille, niin kysymme puoluekokouksen edustajien mieltä. Emme epäilleet, että edustajakokous puoltaa tämän kysymyksen käsittelyä. Vasta silloin he suostuivat, ja yksilönpalvontakysymyksestä tehtiin selkoa puolueen XX edustajakokoukselle. Mutta edustajakokouksen jälkeenkään ryhmäkuntalaiset eivät luopuneet vastustuksesta, vaan jarruttivat kaikin tavoin vallan väärinkäyttöä koskevan asian selvittelyä peläten, että heidät paljastetaan tällöin osallisiksi joukkomittaisiin vainotoimenpiteisiin.

Joukkomittaiset vainotoimenpiteet alkoivat Kirovin murhan jälkeen. Vaaditaan vielä paljon ponnistuksia, jotta todellakin saataisiin tietää, kuka on syypää hänen kuolemaansa. Mitä syvällisemmin tutkimme Kirovin kuolemaa koskevaa aineistoa, sitä useampia kysymyksiä herää. Huomio kiinnyy siihen tosiasiaan, että ensin tshekistit* pidättivät Kirovin murhaajan kahdesti Smolnan lähellä ja häneltä löydettiin ase. Mutta jonkun määräyksestä hänet vapautettiin kummallakin kerralla. Ja niinpä tämä mies pääsi aseineen Smolnaan siihen käytävään, jota pitkin Kirov tavallisesti kulki. Ja jostain syystä kävi niin, että murhahetkellä Kirovin henkivartioston päällikkö oli jäänyt S. M. Kirovistä kauas jälkeen,

* *Tshekistit* — Sisäasiain kansankomissariaatin työntekijät. — Suom.

vaikkei hänellä ohjesäännön mukaan ollut oikeutta jättäytyä sellaisen matkan päähän suojeltavastaan.

Varsin kummallinen on myös seuraava tosiasia. Kun Kirovin henkivartioston päällikköä vietiin kuulusteltavaksi — hänen piti joutua Stalinin, Molotovin ja Voroshilovin kuulusteltavaksi —, niin matkalla, kuten autonkuljettaja sittemmin kertoi, järjestettiin tarkoituksellisesti auto-onnettomuus niiden toimesta, joiden oli määrä toimittaa henkivartioston päällikkö kuulusteltavaksi. Nämä selittivät, että henkivartioston päällikkö kuoli auto-onnettomuudessa, vaikka todellisuudessa hänet surmasivat häntä saattamassa olleet henkilöt.

Tällä tavalla surmattiin Kirovin henkivartijana ollut henkilö. Sitten ammuttiin ne, jotka olivat hänet surmanneet. Tämä on nähtävästi ollut harkittu rikos eikä sattuma. Kuka saattoi sen tehdä? Parhaillaan tutkitaan tarkasti tähän sekavaan juttuun liittyviä asianhaaroja.

On käynyt selville, että autonkuljettaja, joka ohjasi autoa, millä S. M. Kirovin henkivartioston päällikköä kuljettiin kuulusteltavaksi, on elossa. Hän on kertonut, että matkalla kuulusteluun hänen vieressään auton ohjaamossa istui eräs Sisäasiain kansankomissariaatin työntekijä. Auto oli kuorma-auto. (On tietysti hyvin kummallista, miksi kyseistä henkilöä vietiin kuulusteltavaksi nimenomaan kuorma-autolla, ikään kuin tässä tapauksessa ei olisi ollut muuta autoa käytettävänä. Kaikki oli nähtävästi suunniteltu etukäteen yksityiskohtia myöten.) Kaksi muuta Sisäasiain kansankomissariaatin työntekijää ja Kirovin henkivartioston päällikkö olivat autonkorissa.

Edelleen autonkuljettaja on kertonut seuraavaa. Heidän ajaessaan katua pitkin hänen vieressään istunut mies riisti äkkiä häneltä ohjauspyörän ja ohjasi auton suoraan taloa kohti. Autonkuljettaja tempasi ohjauspyörän hänen käsistään ja oikaisi auton kulkua niin, että vain sen kori raapaisi talon seinää. Sitten hänelle sanottiin, että Kirovin henkivartioston päällikkö oli saanut surmansa tässä törmäyksessä.

Miksi hän sai surmansa, vaikkei kukaan hänen saattajistaan saanut vammoja? Miksi nämä kummatkin Kirovin henkivartioston päällikköä saattamassa olleet Sisäasiain kansankomissariaatin työntekijät sittemmin ammuttiin? Siis jollekin oli tarpeen, että heidät surmattiin, että peitettiin kaikki jäljet.

Monet, hyvin monet tähän ja muihin samanlaisiin tapauksiin liittyvät asianhaarat ovat yhä vielä selvittämättä.

Toverit! Velvollisuutemme on ottaa huolellisesti ja kai-kin puolin selvä tällaisista vallan väärinkäyttöön liittyvistä asioista. Aika kuluu, me kuolemmekin, kaikki me olemme kuolevaisia, mutta niin kauan kuin teemme työtä, me voimme ja meidän täytyy saada selville monia asioita ja sanoa totuus puolueelle ja kansalle. Velvollisuutemme on tehdä kaikki saadaksemme selville totuuden nyt, sillä mitä enemmän kuluu aikaa näistä tapahtumista, sitä vaikeampi on saada selville totuutta. Kuolleita ei nyt enää voida herättää henkiin, kuten sanotaan. Mutta puolueen historiassa tästä täytyy kertoa totuudenmukaisesti. Tämä on tehtävä siksi, etteivät samantapaiset ilmiöt toistuisi koskaan tulevaisuudessa. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Voitte kuvitella, miten vaikeaa oli tällaisten kysymysten ratkaiseminen, kun KKn Puhemiehistöön kuului henkilöitä, jotka itse olivat syyllistyneet vallan väärinkäyttöön ja joukkovainoihin. He vastustivat itsepintaisesti kaikkia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena oli yksilönpalvonnan paljastaminen, ja aloittivat sitten taistelun Keskuskomiteaa vastaan, tahtoivat suorittaa muutoksia sen johtoportaan ja muuttaa puolueen leniniläistä politiikkaa, XX edustajakokouksen suuntausta.

He eivät tietenkään halunneet tämäntapaisten asioiden käsittelyä. Te kuulitte toveri Shelepinin puheen. Hän kertoi edustajakokoukselle monia asioita, muttei tietenkään läheskään kaikkea, mikä nyt on paljastunut. Tuhansia täysin syyttömiä ihmisiä on saanut surmansa, ja jokainen ihminenhan

merkitsee kokonaista historiaa. On tuhoutunut paljon puolue- ja valtiomiehiä sekä sotilashenkilöitä.

Ne KKn Puhemiehistön jäsenet, jotka olivat vastuussa laillisuuden loukkaamisesta, joukkovainoista, vastustivat tietysti kaikin tavoin yksilönpalvonnan aikaisen mielivallan paljastamista ja aloittivat sittemmin ryhmäkuntana puoluevastaisen kamppailun KKn johtoa vastaan keskittäen tulen ennen kaikkea minua, KKn ensimmäistä sihteeriä vastaan, koska jouduin velvollisuuksieni vuoksi ottamaan esille näitä kysymyksiä. Täytyi ottaa iskut vastaan ja vastata niihin. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Puoluevastaisen ryhmäkunnan jäsenet tahtoivat anastaa käsiinsä johdon puolueessa ja maassa, syrjäyttää ne toverit, jotka paljastivat yksilönpalvonnan aikaisen rikollisen toiminnan. Puoluevastainen ryhmä tahtoi asettaa johtoon Molotovin. Silloin ei tietystikään olisi tehty mitään paljastuksia näistä vallan väärinkäytöksistä.

Vielä XX edustajakokouksen jälkeenkin, joka tuomitsi yksilönpalvonnan, puoluevastainen ryhmä teki kaikkensa, ettei paljastuksissa olisi menty pitemmälle. Molotov sanoi, että suurissa teoissa on sekä huonoa että hyvää. Hän puolusteli yksilönpalvonnan aikaisia tekoja ja sanoi, että tuollaiset teot ovat mahdollisia, että ne voivat toistua tulevaisuudessa. Sellainen oli puoluevastaisen ryhmäkunnan suunta. Se ei ole pelkkä erehdys. Se on harkittu, rikollinen, seikkailijain asenne. He tahtoivat sysätä puolueen ja maan pois leniniläiseltä tieltä ja palata yksilönpalvonnan aikaiseen politiikkaan ja johtomenetelmiin. Mutta he erehtyivät laskelmissaan. Keskuskomitea, koko puolueemme ja koko neuvostokanssa torjuivat päättäväisesti puoluevastaisen ryhmän, paljastivat ja murskasivat ryhmäkuntalaiset. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Täällä puhuttiin kivun tuntein monista huomattavista puolue- ja valtiomiehistä, jotka tuhottiin syyttöminä.

Vainotoimenpiteiden uhreiksi joutuivat sellaiset huomattavat sotapäälliköt kuin Tuhatshevski, Jakir, Uborevitsh,

Kork, Jegorov, Eideman ja muut. Nämä, varsinkin Tuhatshevski, Jakir ja Uborevitsh, olivat armeijamme ansioituneita toimihenkilöitä, he olivat huomattavia sotapäälliköitä. Ja sitten myöhemmin tuhottiin Blücher ja muita huomattavia sotapäälliköitä.

Ulkomaaisessa lehdistössä vilahti aikoinaan melko mielenkiintoinen uutinen, että valmistellessaan hyökkäystä maamme kimppuun Hitler muka solutti meille tiedusteluelimiensä välityksellä sellaisen tekaistun asiakirjan, että toverit Jakir, Tuhatshevski ja eräät muut ovat Saksan pääesikunnan asiamiehiä. Tämä muka salainen "asiakirja" joutui Tšekkoslovakian presidentille Beneshille, joka vuorostaan, nähtävästi hyvässä tarkoituksessa, lähetti sen Stalinille. Jakir, Tuhatshevski ja eräät muut toverit vangittiin ja sitten myös tuhottiin.

Tuhottiin monia mainioita Punaisen armeijan komentajia ja poliittisen työn tekijöitä. Täällä edustajien keskuudessa on tovereita — en halua mainita heitä nimeltään, etten tuottaisi heille tuskaa —, jotka olivat monia vuosia vankiloissa. Heille "vakuuteltiin", vakuuteltiin tietyin keinoin, että he ovat joko saksalaisia, englantilaisia tai joitakin muita vakoilijoita. Ja eräät heistä "tunnustivat". Yksinpä silloinkin, kun näille henkilöille ilmoitettiin, että heidät vapautetaan vakoilua koskevasta syytöksestä, he pitivät jo itse tiukasti kiinni aikaisemmista todistuksistaan, koska he katsoivat paremmaksi toistaa väärät tunnustuksensa, jotta kidutukset loppuisivat nopeammin ja kuolema tulisi pikemmin.

Kas tätä merkitsi yksilönpalvonta! Juuri tätä tarkoittivat Molotovin ja muiden toimenpiteet, he tahtoivat saattaa jälleen voimaan yksilönpalvonnan aikaisen tuomittavan komennon. Puoluevastainen ryhmä tahtoi saada puolueen palaamaan tähän, juuri siitä syystä taistelu heitä vastaan on ollut niin kärkevää ja vaikeaa. Jokainen käsitti, mitä se merkitsee.

Tunsin hyvin toveri Jakirin. Tunsin myös Tuhatshevskin, joskaan en niin hyvin kuin Jakirin. Tänä vuonna Alma-Atassa erään kokouksen aikana luokseni tuli hänen poikansa, joka

on työssä Kazahstanissa. Hän pyysi minua kertomaan isäntään. Mutta mitä saatoin hänelle sanoa? Kun käsittelimme KKn Puhemiehistössä näitä asioita ja meille ilmoitettiin, etteivät Tuhatshevski, Jakir ja Ubovitsh olleet tehneet mitään rikosta puoluetta eivätkä valtiota vastaan, kysyimme Molotovilta, Kaganovitshilta ja Voroshilovilta:

— Kannatatteko heidän julistamistaan syyttömiksi?

— Kyllä, kannatamme, he vastasivat.

— Mutta tähän myös teloitutitte nämä henkilöt, sanoimme kuohuksissamme. — Milloin te teitte omantuntonne mukaisesti: silloinko vai nyt?

Mutta he eivät vastanneet tähän kysymykseen. Eivätkä vastaa. Kuulittehan, millaisia merkintöjä he tekivät Stalinille lähetettyihin kirjeisiin. Mitäpä he voisivat sanoa?

Edustajakokouksessa pitämässään puheessa toveri Shelepin kertoi, miten nämä kommunistisen puolueen ja Punaisen armeijan parhaat edustajat tuhoettiin. Hän luki myös toveri Jakirin Stalinille osoittaman kirjeen ja tähän kirjeeseen merkityn päätöksen. Sanottakoon, että aikoinaan Stalin antoi suuren arvon Jakirille.

Voidaan lisätä, että ampumishetkellä Jakir huudahti: ”Eläköön puolue, eläköön Stalin!”

Hän luotti siinä määrin puolueeseen ja Staliniin, ettei voinut edes ajatella laittomuutta harjoitettavan tietoisesti. Hän luuli, että Sisäasiain kansankomissariaattiin oli solutautunut joitakin vihollisia.

Kun Stalinille ilmoitettiin, miten Jakir käyttäytyi ennen kuolemaansa, hän kirosi Jakiria.

Muistakaamme Sergo Ordzhonikidzea. Olin Ordzhonikidzen hautajaisissa. Uskoin silloin, kun sanottiin, että hän kuoli äkillisesti, koska tiesimme hänet sydäntautiseksi. Huomattavasti myöhemmin, vasta sodan jälkeen, sain aivan sattumalta tietää hänen tehneen itsemurhan. Sergon veli oli vangittu ja ammuttu. Toveri Ordzhonikidze näki, ettei hän voi kauemmin toimia yhdessä Stalinin kanssa, vaikka olikin aikaisemmin ollut hänen lähimpiä ystäviään. Ordzhonikidzella oli korkea asema puolueessa. Lenin oli tuntenut

hänet ja pitänyt häntä arvossa, mutta tilanne muodostui sellaiseksi, ettei Ordzhonikidze voinut enää kauemmin toimia normaalisti, ja hän päätti tehdä itsemurhan, jottei olisi joutunut vastakkain Stalinin kanssa eikä vastuuseen tämän vallan väärinkäytöstä.

Laajoille puoluepiireille vähemmän tunnetun Aljosa Svanidzen, Stalinin ensimmäisen vaimon veljen, kohtalo osoittautui myös traagilliseksi. Hän oli vanha bolshevikki, mutta Berija esitti kaikenlaisten temppujen avulla asian siten, että Saksan tiedustelupalvelu oli muka toimitanut Svanidzen Stalinin lähetyville, vaikka Svanidze oli tämän läheinen ystävä. Ja niin Svanidze ammuttiin. Ennen ampumista Svanidzelle välitettiin Stalinin sanat, että jos hän pyytää anteeksi, hänet armahdetaan. Kun Svanidzelle välitettiin nämä Stalinin sanat, hän kysyi: mitä minun pitäisi pyytää anteeksi? Enhän ole tehnyt mitään rikosta. Hänet ammuttiin. Svanidzen kuoleman jälkeen Stalin sanoi: katsohan vain kuinka ylpeä, kuoli, muttei pyytänyt anteeksi. Mutta sitä hän ei ajatellut, että Svanidze oli ennen kaikkea rehellinen mies.

Niin tuhoutui monia aivan syyttömiä ihmisiä.

Sitä merkitsee yksilönpalvonta. Tämän vuoksi emme voi sietää vähäisintäkään vallan väärinkäyttöä.

Toverit! Edustajakokouksen puhemiehistö on saanut vanhoilta bolshevikeilta kirjeitä, joissa he kirjoittavat, että yksilönpalvonnan kaudella tuhoutui syyttömästi puolueen ja valtion huomattavia toimihenkilöitä, sellaiset uskolliset leniniläiset kuin toverit Tshubar, Kosior, Rudzutak, Postyshev, Eiche, Voznesenski, Kuznetsov ym.

Toverit ehdottavat, että yksilönpalvonnan kaudella perusteettomasti vainojen uhreiksi joutuneiden puolueen ja valtion huomattavien toimihenkilöiden muisto ikuistettaiisiin.

Pidämme tätä ehdotusta oikeana. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.) Olisi taroituksenmukaista antaa XXII edustajakokouksen valitsemman Keskuskomitean tehtäväksi ratkaista tämä kysymys

myönteisesti. Mielivallan uhriksi joutuneiden tovereiden muiston ikuistamiseksi pitäisi ehkä pystyttää Moskovaan muistomerkki. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Puolueelta oli yksilönpalvonnan oloissa riistetty mahdollisuus normaaliin elämään. Henkilöt, jotka anastavat vallan, lakkaavat olemasta tilivelvollisia puolueelle, pääsevät pois puolueen valvonnasta. Siinä on yksilönpalvonnan päävaara.

On päästävä siihen, että puolueessa olisi aina sellainen tilanne, että jokainen johtaja on tilivelvollinen puolueelle ja sen elimille, että puolue voi vaihtaa minkä työntekijän tahansa silloin, kun katsoo sen tarpeelliseksi. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Nyt, XX edustajakokouksen jälkeen, puolueessa on palautettu volmaan puolue-elämän ja kollektiivisen johdon leniniläiset periaatteet. Puolueen uudessa ohjelmassa ja säännöissä on vahvistettu säännökset, jotka palauttavat puolue-elämän leniniläiset normit ja tekevät mahdottomaksi yksilönpalvonnan uusiutumaa.

Puolueemme XX edustajakokous tuomitsi yksilönpalvonnan, palautti voimaan oikeudenmukaisuuden ja vaati väärinkäytösten oikaisemista. Puolueen Keskuskomitea ryhtyi päättäviin toimenpiteisiin estääkseen mielivallan ja laittomuuksien toistumisen. Molotovin, Kaganovitshin, Malenkovin ym. puoluevastainen ryhmä vastusti kaikin tavoin sellaisten toimenpiteiden toteuttamista.

Ryhmäkuntalaiset yrittivät kaapata johdon käsiinsä ja kääntää puolueen pois leniniläiseltä tieltä. He valmistautuivat kostamaan niille, jotka puolustivat XX edustajakokouksen määrittelemää linjaa. Kun puoluevastainen ryhmä murskattiin, sen osanottajat luulivat, että heitä kohdellaan samalla tavoin kuin he kohtelivat ihmisiä yksilönpalvonnan aikoina ja niin kuin he aikoivat kohdella niitä, jotka puolustivat puolue-elämän leniniläisten normien palauttamista.

Minulla oli kuvaava keskustelu Kaganovitshin kanssa. Se tapahtui seuraavana päivänä KK:n kesäkuun kokouksen jäl-

keen, missä puoluevastainen ryhmä karkotettiin Keskuskomiteasta. Kaganovitsh soitti minulle ja sanoi:

— Toveri Hrushtshev, olen tuntenut sinut monia vuosia. Pyydän, ettet sallisi menetellä minun suhteeni samoin kuin ihmisten suhteen meneteltiin Stalinin aikana.

Kaganovitsh kyllä tiesi, miten silloin meneteltiin, sillä hän itse osallistui vainojen toimeenpanoon.

Vastasin hänelle:

— Toveri Kaganovitsh! Sanasi todistavat jälleen, mitä menetelmiä te aioitte käyttää halpamaisten päämäärienne saavuttamiseksi. Te halusitte saattaa maassa voimaan saman komennon, mikä vallitsi yksilönpalvonnan aikana, halusitte taas alkaa vainota ihmisiä. Te arvostelette muitakin oman mittapuunne mukaan. Mutta te erehdytte. Me noudatamme ja tulemme noudattamaan tiukasti leniniläisiä periaatteita. Te saatte työtä, sanoin Kaganovitshille, — voitte tehdä työtä ja elää rauhassa, jos alatte tehdä rehellisesti työtä niin kuin kaikki neuvostoihmiset.

Tällainen keskustelu minulla oli Kaganovitshin kanssa. Tämä keskustelu osoittaa, että kun ryhmäkuntalaiset epäonnistuivat, he ajattelivat, että heihin nähden menetellään samoin kuin he aikoivat menetellä puolueytyöntekijöiden suhteen, jos olisivat onnistuneet toteuttamaan katalat aikeensa. Mutta me, leniniläiset kommunistit, emme voi lähteä vallan väärinkäyttämisen tielle. Olemme vankasti puoluekannalla, leniniläisellä kannalla ja luotamme puolueemme voimaan ja yhtenäisyyteen, olemme vakuuttuneita, että kansa on liittynyt yksimielisesti puolueen ympärille. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Puheenvuoroissaan monet edustajat puhuivat suuttumuksella puoluevastaisen ryhmän osanottajista ja esittivät esimerkkejä heidän rikollisesta toiminnastaan. Tuollainen suuttumus on ymmärrettävää ja oikeutettua.

Haluaisin puhua erikseen toveri Voroshilovista. Hän tuli puhumaan minulle ja kertoi järkytyksestään. Hänen tilansa on tietysti ymmärrettävä. Mutta me poliittiset toimihenkilöt emme voi pitää ohjeenamme yksistään tunteita.

Tunteita on kaikenlaisia, ne voivat olla pettäviäkin. Täällä edustajakokouksessa Voroshilov kuuntelee, kun häntä arvostellaan, ja kulkee kuin suomittu. Mutta olisittepa nähneet hänet silloin, kun puoluevastainen ryhmä nosti kätensä puoluetta vastaan. Silloin Voroshilov oli aktiivinen ja kuten sanotaan esiintyi kaikissa kunniamerkeissään ja sota-asuunsa, vain ratsua puuttui.

Puoluevastainen ryhmä käytti toveri Voroshilovia hyväkseen taistelussa Keskuskomiteaa vastaan. Ei ollut satuma, että ryhmäkuntalaiset valitsivat hänet ottamaan vastaan KKn jäsenet, jotka vaativat Keskuskomitean kokouksen koollekutsumista. Puoluevastainen ryhmä laskelmoi, että Voroshilov voi arvovallallaan vaikuttaa Keskuskomitean jäseniin ja horjuttaa heidän päättäväisyyttään taistelussa puoluevastaista ryhmää vastaan. Voroshilovin avuksi puoluevastainen ryhmä valitsi myös Bulganinin vastaanottamaan KKn jäsenet. Mutta Bulganin ei nauttinut sellaista arvovaltaa kuin Voroshilov. Ryhmäkunta pani suuria toiveita Voroshiloviin, joka on vanhimpia puolueemme toimihenkilöitä. Mutta sekään ei auttanut ryhmäkuntalaisia.

Herää kysymys, miten toveri Voroshilov joutui tuohon ryhmään? Eräät toverit tietävät, että Voroshilovin ja Molotovin, Voroshilovin ja Kaganovitshin ja Malenkovin ja Voroshilovin väliset suhteet olivat epäystävälliset.

Tuollaisista keskinäisistä suhteista huolimatta he kuitenkin liittyivät yhteen. Miksi, millä pohjalla? Siksi, että XX edustajakokouksen jälkeen he pelkäsivät yksilönpalvonnan aikana suorittamiensa laittomien tekojen täydellisempää paljastamista, pelkäsivät joutuvansa puoluevastuuseen. Onhan tunnettua, että he eivät silloin vain kannattaneet kaikkia noita väärinkäytöksiä, vaan olivat itse aktiivisesti osallisina niissä. Puoluevastaisen ryhmän osanottajien välillä vallinneista epäystävällisistä suhteista huolimatta heitä yhdisti vastuunpelko ja pyrkimys palauttaa yksilönpalvonnan aikana vallinnut järjestys.

Toveri Voroshilov on tehnyt karkeita virheitä. Mutta, toverit, olen sitä mieltä, että häneen on suhtauduttava toi-

sin kuin muihin puoluevastaisen ryhmän aktiivisiin osanottajiin, sellaisiin kuin esimerkiksi Molotoviin, Kaganovitshiin, Malenkoviin. Sanottakoon, että kun KKn kesäkuun kokouksen alussa käytiin kärkevää taistelua ryhmäkuntalaisia vastaan ja toveri Voroshilov näki Keskuskomitean jäsenten olevan ehdottoman yksimielisiä taistelussa puoluevastaista ryhmää vastaan, hän nähtävästi tajusi erehtyneensä. Voroshilov käsitti lähteneensä niiden mukana, jotka esiintyvät puoluetta vastaan, ja hän tuomitsi puoluevastaisen ryhmän toiminnan ja tunnusti virheensä. Täten hän jossain määrin auttoi Keskuskomiteaa. Toverit, ei voida aliarvioida hänen tätä tekoaan, sillä siihen aikaan se merkitsi puolueen tukemista.

Kliment Jefremovitsh Voroshilovin nimi tunnetaan hyvin kansan keskuudessa. Siksi hänen kuulumisensa puoluevastaiseen ryhmään yhdessä Molotovin, Kaganovitshin, Malenkovin ja muiden kanssa ikään kuin voimisti tuota ryhmää, teki tietyn vaikutuksen ihmisiin, jotka ovat huonosti selvillä politiikasta. Erottuaan tuosta ryhmästä toveri Voroshilov auttoi Keskuskomiteaa taistelemaan ryhmäkuntalaisia vastaan. Vastatkaamme mekin puolestamme tähän hänen hyvään tekoonsa samalla tavalla ja helpottaamme hänen asemaansa. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toveri Voroshilovia on arvosteltu ankarasti ja arvostelu on ollut oikeaa siksi, että hän on tehnyt suuria virheitä, eivätkä kommunistit voi niitä unohtaa. Mutta minun mielestäni meidän tulee suhtautua toveri Voroshiloviin huomaavaisesti ja olla jalomielisiä. Uskon, että hän tuomitsee vilpittömästi tekonsa ja katuu niitä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Kliment Jefremovitsh Voroshilov on jo ikämies ja hän on tehnyt puolueellemme ja kansallemme paljon hyvää. Haluan kertoa, että kun Keskuskomiteassa käsiteltiin toveri Voroshilovin pyyntöä hänen vapauttamisestaan terveydellisistä syistä Korkeimman Neuvoston Puhemiehistön puheenjohtajan toimesta, KKn jäsenet puhuivat hänestä läm-

pimästi, vaikka hän olikin tehnyt virheitä. Ottaen huomioon ne ansiokkaat palvelukset, joita hän on tehnyt puolueelle ja valtiolle, Korkeimman Neuvoston Puhemiehistö antoi toukokuussa 1960 Kliment Jefremovitsh Voroshiloville Sosialistisen Työn Sankarin arvonimen. (Suosionosoituksia.)

Uskon, että Kliment Jefremovitsh tulee yhdessä meidän kanssamme taistelemaan aktiivisesti puolueemme asian puolesta. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

* * *

Toverit! XXII edustajakokous on osoittanut vakuuttavasti, että puolueen XX edustajakokouksen ottama suunta, puolue- ja valtioelämän leniniläisten normien voimaan palauttamiseen ja edelleen kehittämiseen tähtäävä suunta, puolueen johtavan osuuden ja kansanjoukkojen luovan aktiivisuuden kohottamiseen tähtäävä suunta, on ainoa oikea. XXII edustajakokous vahvistaa nyt tämän antoisan suunnan. Puolueen ohjelmassa ja säännöissä ja edustajakokouksen päätöksissä on esitetty uusia säännöksiä, jotka estävät yksilönpalvonnan uusiutumisen. Puolueen osuus suurena innoittavana ja järjestävänä voimana kommunistisessa rakennustyössä kasvaa entistä suuremmaksi.

Haluaisin sanoa muutaman sanan myös seuraavasta kysymyksestä. Monissa edustajakokouksessa pidetyissä puheissa ja usein meidän lehdissämmekin puolueemme Keskuskomitean toiminnasta puhuttaessa korostetaan jotenkin erikoisesti minun henkilöllisyyttäni, korostetaan minun osuuttani puolueen ja hallituksen tärkeimpien toimenpiteiden toteuttamisessa.

Käsitän ne hyvät tunteet, jotka ovat näiden tovereiden vaikuttamina. Sallikaa minun kuitenkin korostaa mitä painokkaimmin, että kaikki, mikä lasketaan minun ansiokseni, on laskettava leniniläisen puolueemme Keskuskomitean, KKn Puhemiehistön ansioksi. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.) Jok'ikinen suuri toimenpide, jok'ikinen vastuunalainen esiintyminen on

ollut meillä kollektiivisen käsittelyn ja kollektiivisen päätöksen tulosta eikä niistä ole päättänyt kukaan yksinään. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Tämäkin lopulausunto on johtavan kollektiivin käsittelemä ja vahvistama. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.) Kollektiivisessa johdossa, kaikkien periaatekysymysten kollegiaalisessa ratkaisemisessa, toverit, on suuri voimamme. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Olkoonpa tämä tai tuo toimihenkilö kuinka kyvykäs hyvänsä ja tehköönpä hän asian hyväksi miten paljon tahansa, niin suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamisessa ei voida saavuttaa todellista, varmaa menestystä ilman kollektiivin tukea, ilman koko puolueen ja laajojen kansanjoukkojen aktiivista osanottoa. Se meidän kaikkien on tajuttava hyvin ja aina muistettava. (Suosionosoituksia.)

Kommunistijohtajille antaa voimaa heidän johtamiensa joukkojen toiminta. Jos johtajat käsittävät ja ilmentävät oikein puolueen ja kansan edut, jos he taistelevat noiden etujen puolesta voimiaan, energiaansa ja jopa henkeään säällimättä, jos he ovat niin suuressa kuin pienessäkin asiassa yhtä erottamattomassa yhteydessä puolueeseen kuin puolue on kansaan, niin puolue ja kansa tukevat aina tällaisia johtajia. Ja asia, jonka puolesta tällainen johtohenkilö taistelee, voittaa väistämättömästi. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Johtajilla täytyy tietysti olla tietyt ominaisuudet voidakseen taistella puolueen asian ja kansan elinetujen puolesta. Meidän aatteelliset vastustajamme, meidän vihollisemme keskittävät tulensa ennen kaikkea niitä johtohenkilöitä vastaan, jotka liittäen johtavien elinten ympärille aktiivin ja tämän aktiivin avulla koko kansan johtavat asioita Leninin osoittamaa tietä, joka on ainoa oikea.

Täällä edustajakouksessa puhuttiin paljon esimerkiksi siitä, miten äärettömän tarmokkaasti puoluevastaisen ryhmäkunnan jäsenet Molotov, Kaganovitsh, Malenkov ym. esiintyivät puolueen leniniläistä Keskuskomiteaa ja henki-

lökohtaisesti minua vastaan. Esiintyessään XX edustajakokouksen määrittelemää puolueen suuntausta vastaan hajottajat keskittivät tulen ennen kaikkea heille epämieluisia Hrushtshevia vastaan. Miksi Hrushtshevia vastaan? Siksi, että Hrushtshev oli puolueen tahdosta valittu Keskuskomitean ensimmäiseksi sihteeriksi. Ryhmäkuntalaiset erehtyivät laskelmissaan pahasti. Puolue museri heidät sekä aatteellisesti että järjestöllisesti. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Puolueemme Keskuskomitea osoittautui poliittisesti erittäin kypsyneeksi ja arvioi tilanteen todella leniniläisesti. On kuvaavaa, ettei kirjaimellisesti yksikään KKn jäsen eikä varajäsen eikä yksikään Tarkastuskomission jäsen tukenut kurjaa hajottajien ryhmää. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Samalla kun marxilais-leniniläiset ovat esiintyneet päättävästi kaikkia yksilönpalvonnan inhottavia ilmauksia vastaan, he ovat aina tunnustaneet ja tunnustavat johtajien arvovallan.

Mutta olisi väärin asettaa se tai tämä johtaja erikois-asemaan, erottaa hänet jollain tavalla johtajakollektiivista ja ylistää häntä ylenmäärin. Se on ristiriidassa marxismin-leninismän periaatteiden kanssa. Tunnettua on, miten lepymättömästi Marx, Engels ja Lenin esiintyivät niitä vastaan, jotka ylistelivät heidän ansioitaan. Ja onhan kuitenkin suorastaan mahdotonta yliarvioida tieteellisen kommunismin perustanlaskijain Marxin, Engelsin ja Leninin suurta merkitystä ja suuria ansioita työväenluokkaa ja koko ihmiskuntaa kohtaan. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Todellisille marxilais-leniniläisille on täysin vierasta itsensä kehuminen samoin kuin eri toimihenkilöiden merkityksen erikoinen korostaminen ja rajaton paisuttaminen. Heitä suorastaan loukkaa, kun joku yrittää itsepintaisesti erottaa, irrottaa heidät johtavasta toveripiiristä. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Me kommunistit annamme suuren arvon oikean ja kyp-

sän johtoelimen arvovallalle ja tuemme sitä. Meidän on varjeltava puolueen ja kansan tunnustuksen saaneiden johtajien arvovaltaa. Mutta jokaisen johtajan on käsitettävä asian toinenkin puoli — hän ei saa koskaan pöyhkeillä asemallaan, hänen on muistettava, että tietyssä johtotoimessa ollessaan hän on vain puolueen ja kansan tahdon toteuttaja ja että puolue ja kansa valvovat aina hänen toimintaansa, uskokootpa ne hänelle kuinka suuren vallan hyvänsä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Johtaja, joka tämän unohtaa, joutuu maksamaan kalliisti sellaisista virheistään. Ja sanoisin, että hän joutuu maksamaan eläessään, tai sitten käy niin, ettei kansa anna anteeksi hänen kuolemansakaan jälkeen, niin kuin on käynyt Stalinin persoonan palvonnan tuomitsemisessa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ihmistä, joka unohtaa, että hän on velvollinen täyttämään puolueen tahdon, kansan tahdon, ei oikeastaan voida sanoakaan todelliseksi johtajaksi, eikä meillä saa olla sellaisia ”johtajia” puolueessa eikä valtiokoneistossa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Tietyssä johtotoimessa olevan henkilön käsiin keskittyy tietysti monien syiden takia suuri valta. Puolueen ja kansan esiinnostama johtaja ei saa käyttää valtaansa väärin. Edustajakokoukselle esitetyissä alustuksissa puhuttiin jo toimenpiteistä, joihin olemme ryhtyneet ja tulemme ryhtymään, etteivät yksilönpalvonnan rujot ilmiöt pääsisi vastaisuudessa milloinkaan uusiutumaan. Mutta on olemassa yksi asia, jota ei voida määritellä etukäteen millään sääntöjen pykälillä — johtajakollektiivin tulee käsittää selvästi, ettei saa antaa muodostua sellaista tilannetta, jolloin joku arvovaltainen, vaikkapa kaikkein ansioituneinkin henkilö voisi lakata ottamasta huomioon niiden mielipidettä, jotka ovat hänet toimeen asettaneet. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit, ei voida, on kerta kaikkiaan mahdotonta sallia sellaisten ilmiöiden syntymistä ja kehittymistä kuin on jonkun henkilön täysin ansaitseman arvovallan mahdollinen kasvaminen sellaisiin muotoihin, että tämä henkilö alkaa luulla, että hänelle on kaikki sallittua ja ettei hän enää tar-

vitse kollektiivia. Tässä tapauksessa tämä henkilö voi lakata ottamasta huomioon muiden tovereiden mielipidettä, vaikka nämä on asetettu johtotoimeen samoin kuin tämä henkilö itsekkin, ja voi alkaa painostaa heitä. Suuri opettajamme V. I. Lenin esiintyi päättävästi sellaista vastaan, ja puolue joutui maksamaan liiankin kalliin hinnan siitä, ettei se aikanaan ottanut vaaria hänen viisaasta neuvostaan.

Olkamme Leninin ansiokkaita oppilaita tässäkin tärkeässä kysymyksessä. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

* * *

Toverit! Yli sata vuotta on käyty taistelua kahden ideologian välillä — työväenluokan ideologian, joka on esitetty marxilaisessa tieteellisen kommunismin teoriassa, ja riistäjäluokkien ideologian, porvariston ideologian välillä.

Marxin ja Engelsin opin ilmaantuessa työväenluokka, vallankumouksellisin luokka, sai mahtavan aatteellisen aseensa taistelussa, jota se käy vapautuksensa, yhteiskunnan vallankumouksellisen uudistamisen ja proletariaatin diktaatturien puolesta.

Ensi aikoina tieteellisen kommunismin aatteita saattoi ymmärtää edistysmielisin sivistyneistö ja työväenluokan valveutunein osa. Vallankumouksellisen tietoisuuden kehitystie ei ollut helppo. Uusien aatteiden levittämisessä ja omaksumisessa kohdattiin suuria vaikeuksia, sillä nämä aatteet kehottivat käymään vallankumouksellista taistelua kapitalistisen järjestelmän, ankaran riiston järjestelmän murskaamiseksi.

Tämä taistelu vaati uhreja ja kieltäymyksiä, se kehotti sankaritekoihin tulevaisuuden nimessä, joka piti vielä rakentaa kapitalismin raunioille. Se oli kutsu käydä ankaraa vallankumouksellista luokkataistelua, ja sellaista taistelua pystyivät käymään vain miehuulliset ihmiset, jotka olivat oppineet vihaamaan riistojärjestelmää ja olivat täysin varmoja työväenluokan voiton kiertämättömyydestä. Tälle tielle lähtivät parhaimmista parhaimmat, vallankumous-

miehistä vallankumouksellisimmat, ja he voittivat tavattomista vaikeuksista selviytyen. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Maamme työväenluokalle oli suuri onni, että sen vallankumouksellista taistelua enemmän kuin puoli vuosisataa sitten ryhtyi johtamaan Vladimir Iljitsh Leninin luoma puolue. Tolsessa edustajakokouksessaan puolue hyväksyi ensimmäisen ohjelmansa, jonka laatimiseen Lenin osallistui aktiivisesti. Tämä ohjelma asetti perustehtäväksi kapitalistien ja tilanherrojen, vallan kukistamisen ja työväenluokan, työkansan vallan pystyttämisen.

Marxilaisuuden suurten aatteiden lipun alla Venäjän työtätekevät suorittivat lokakuussa 1917 sosialistisen vallankumouksen ja ottivat vallan käsiinsä.

Mutta ottaessaan vallan käsiinsä työkansa sai perintönä maailmansodan rappeuttaman talouden. Työkansan oli kestettävä suuria vaikeuksia ja kieltäymyksiä ja mentävä suuriin uhrauksiin. Oli torjuttava maahanhyökkääjien päällekkäykset, kukistettava sisäinen vastavallankumous, rakennettava teollisuus, kohotettava rappiolle ja lamaan joutunut maatalous, jälleenrakennettava kulkulaitos, järjestettävä kaupankäynti ja tehtävä loppu rappioutilasta ja nälänhädästä. Työväenluokan tuli käsittää selvästi, että sen oli tehtävä uhrautuvaisesti työtä huomispäivän, tulevaisuuden nimessä.

Se oli hyvin monimutkainen, vaikea, mutta jalo tehtävä. Ja taisteluun sen täyttämisen puolesta saatettiin innoittaa vain ihmiset, jotka olivat tänään valmiit menemään uhrauksiin luodakseen paremman tulevaisuuden lapsilleen ja lastensa lapsille.

Proletariaatin diktatuurin pystyttämisen jälkeen puoleemme hyväksyi toisen ohjelman — sosialismin rakentamisen ohjelman, jonka luojana oli Lenin. Toisen ohjelman toteuttamisen suurena tuloksena oli sosialismin täydellinen ja lopullinen voitto maassamme, joka muuttui mahtavan teollisuuden, suurmaalouden, edistyksellisen tieteen ja kulttuurin maaksi.

Nyt, toverit, olemme siirtyneet suuren taistelun kolman-

teen vaiheeseen. Me hyväksymme leniniläisen puolueen kolmannen ohjelman — kommunismin rakentamisen ohjelman. Kuinka pitkälle olemmekaan edenneet, kuinka suuresti nykyiset olosuhteet eroavatkaan niistä, joissa hyväksyttiin puolueen toinen ja semmitenkin ensimmäinen ohjelma.

Sosialistinen talous on tullut niin voimakkaaksi, se on niin täynnä tarmoa, että voimme jo nykyään saavuttamamme kukkuloilta haastaa avoimesti rauhanomaiseen taloudelliseen kilpailuun kapitalismin mahtavimman maan, Amerikan Yhdysvallat.

Kahden ideologian välinen taistelu on nykyään luonteeltaan aivan toisenlaista kuin marxilaisuuden aamunkoiton aikana. Tieteellisen sosialismin aatteet ovat vallanneet joukot ja muuttuneet suureksi aineelliseksi voimaksi. Ne ovat toteutuneet elämässä, kansat luovat työllään uuden yhteiskunnan aineellista ja teknillistä perustaa. Taistelu, jota käytiin vain ideologian alalla, on laajentunut myös aineellisen tuotannon alalle.

Taistelua kommunismin suurten ihanteiden toteuttamisen puolesta käyvät nykyään paitsi yhteiskunnan valvutuneinta osaa myös meidän maamme ja muiden sosialististen maiden kansat kokonaisuudessaan. Neuvostoliitto ryntäköi nyt taivasta tämän sanan kirjaimellisessa ja kuvannollisessa mielessä ja toteuttamalla kommunismin aatteita käytännössä todistaa sosialistisen järjestelmän paremmuuden kapitalismiin verrattuna. (M y r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Nykyään sosialismi ei ole enää pelkkä aate, jonka toteuttamisen nimessä puolue kehotti työtätekeviä taisteluun. Sosialismi on muuttunut todellisuudeksi. Me sanomme: katsokaa Neuvostoliittoa, sosialistisia maita ja te näette, mihin pystyy työväenluokka, työ kansa, kun se on vallassa ja toteuttaa elämässä tieteellisen kommunismin aatteita. Katsokaa mitä se on saanut aikaan historiallisesti lyhyessä ajassa! Sen saavutukset, sen esimerkki tekevät valtavan vaikutuksen koko maailman työtätekeviin joukkoihin ja kaikkiin kansoihin. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Sosialismi antaa uuden elämän rakentamisen tielle läiteneille kansoille suuria aineellisia ja henkisiä hyvyyksiä jo nyt eikä vasta tulevaisuudessa. Sosialismin maista tulee kaikkien maiden työtätekeville yhä innoittavampi esimerkki. Kommunismin aatteet leviävät yhä laajemmalle ja syvemmälle nostattaen satoja miljoonia ihmisiä luomaan historiaa.

Mahtava, yhä nopeutuva liike kommunismiin raivaa pois tieltä kaikki esteet, jotka haittaavat toivotun päämäärän saavuttamista — kaikkein oikeudenmukaisimman yhteiskunnan rakentamista maan päällä. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.) Se ei ole yksien taistelua toisia vastaan herruutensa laillistamiseksi, vaan se on taistelua sortoa vastaan, orjuutta vastaan, riistoa vastaan, taistelua kaikkien ihmisten onnen puolesta. Olemme siinä varmassa uskossa, että koittaa aika, jolloin kommunismin oloissa tulevat elämään niidenkin lapset ja lapsenlapset, jotka eivät tänään käsitä eivätkä hyväksy kommunismia. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

* * *

Toverit! Tehtävät, jotka XXII edustajakokous asettaa puolueelle ja kansalle, ovat todella valtavat. Suurenmoisen ohjelman toteuttaminen elämässä vaatii koko puolueelta ja koko kansalta valtavia voimainponnistuksia. Mutta meillä on kaikki mitä tarvitaan tämän ohjelman toteuttamiseksi. (Suosionosoituksia.)

Tehtävänä on nyt suunnata päivääkään hukkaamatta kaikki voimamme ja kansamme tulinen ehtymätön tarmo kommunismin rakennustyön käytännöllisten tehtävien ratkaisemiseen. (Suosionosoituksia.)

Edustajakokous on hyväksynyt yksimielisesti ohjelman. Nyt on kysymys siitä, että ryhdytään kaikella bolsheviceille ominaisella innolla toteuttamaan sitä elämässä. (Suosionosoituksia.)

Edustajakokouksemme on mainio todistus siitä, että puolue ja koko neuvostokansa ovat valmiit saavuttamaan ja ovat päättäneet saavuttaa suuren päämäärän — pystyt-

tää kommunismin maassamme. Ja on aivan epäilyksetöntä, että Neuvostoliitossa rakennetaan kommunismi — sellainen on puolueen tahto, kansan tahto! (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

XXII edustajakokouksen päätyttyä edustajat matkustavat suuren synnyinmaamme eri seuduille. Heillä on aseenaan kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen ohjelma. Päämäärämme ovat selvät ja tiet viitoitetut. Me ryhdymme toteuttamaan ohjelmaa käytännöllisesti jo tänään emmekä missään kaukaisessa tulevaisuudessa. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Toverit!

Meidän voimamme, maailman sosialismin voimat eivät ole vielä milloinkaan olleet niin suuret kuin nyt. Uusi ohjelma avaa puolueelle ja kansalle mitä valoisimpia, kiehtovimpia tulevaisuuden näköaloja. Maamme ylle nousee kommunismin aurinko! Tehkäämme kaikkemme jouduttaaksemme uhrautuvalle työllämme sen päivän koittoa, jolloin tuo aurinko valaisee säteillään ihanan synnyinmaamme silmänkantamattomat lakeudet! Antakaamme kaikki voimamme, koko bolshevistinen tarmomme kommunismin voiton hyväksi! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Maineikkaan leniniläisen puolueen johdolla — eteenpäin kommunismin voittoon! (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia, jotka paisuvat suosionmyrskyksi. Kaikki nousevat seisomaan. Salissa kajahtaa huudahduksia: "Eläköön kommunistinen puolueemme!", "Kunnia neuvostokansalle!", "Eläköön kommunismi!", "Eläköön kansojen ystävyys!", "Kunnia veljespuolueille!" Monella eri kielellä kajahtaa ulkomaiden veljespuolueiden edustajain tervehdyspuutoja Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ja Neuvostoliiton kansojen kunniaksi. Salissa raikuu voimakkaita hurraahuutoja.)
